

NE ÁLLJ MEG, SPORTOLJ!

BUDAPEST FŐVÁROS SPORTKONCEPCIÓJA 2025

Tartalomjegyzék

Stratégiai szintek és kiemelt célok.....	4
I.TÉR: SZÍNTÉR erősítése - rendszeres testmozgás - mozgásgazdag életmód.....	4
II.TÉR: HÁTTÉR erősítése - támogató rendszerek - szervezeti rendszer	4
III.TÉR: ADATTÉR erősítése – információgyűjtés - adatbázisfejlesztés.....	4
Helyzetelemzés: adottságok és előnyök.....	5
Budapesti adottságok és kihívások a sportkoncepció szemüvegén keresztül	22
Akcióterv és célkitűzések.....	26
SZÍNTÉR ERŐSÍTÉSE: rendszeres testmozgás - mozgásgazdag életmód.....	26
1. Előtérbe helyezzük a szabadidősportot és az utánpótlás-nevelést!	26
2. Segítjük a fogyatékkal élők és hátrányos helyzetűek sportintegrációját!.....	28
3. Támogatjuk az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését!	29
4. Hozzáférhetőbbé tesszük a sportolást Budapesten, a sportolás ne legyen anyagi helyzet függvénye!	31
HÁTTÉR ERŐSÍTÉSE: háttértámogató rendszerek és szervezeti rendszer.....	32
5. Támogatjuk a területi sportszövetségek, sportszervezetek működését, és segítjük különböző értékteremtő projektek megvalósulását!	32
6. Revitalizáljuk-, és hatékony módon működtetjük a Fővárosi Önkormányzat tulajdonát képező sportlétesítményeket, a sporthoz köthető ingatlanokat!	33
7. Segítjük a szakemberképzést és oktatást a sport területén!.....	35
ADATTÉR ERŐSÍTÉSE: Információgyűjtés - adatbázisfejlesztés.....	36
8. Információs rendszert- és átfogó adatbázist készítünk Budapest sportjáról!	36
9. Fejlesztjük a budapesti sportkommunikációt!	37
10. Hangsúlyt helyezünk a fővárosi sport népszerűsítésére és egységes arculatának kialakítására!	38

Egy mozgásgazdag Budapestért!

Köszöntő I.

Köszöntő II.

Bevezetés

Budapest Főváros Önkormányzata, Budapest Sportkoncepciójában foglalja össze a fővárosi sport területén meghatározott irányokat és elérendő célokat, melyek megvalósulásával az egészséges-, mozgásgazdag életmódot kívánja segíteni.

Jelen sportkoncepció a Fővárosi Önkormányzat feladatrendszerén túl, foglalkozik a 23 budapesti kerület bevonásával és összefogásával, mely alapján együttműködésen alapuló, egymásra épülő gyakorlat-rendszer alakítható ki.

A sportcélú közfeladat-ellátásának alapját a *Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)* és a *sportról szóló 2004. évi I. törvény (továbbiakban: Stv.)* biztosítja. A Möt. feladat- és hatáskör telepítése révén, a sport, mint kötelezően ellátandó önkormányzati feladat jelenik meg az önkormányzati- és közfeladati rendszerben. Az Stv. differenciál a sporttal kapcsolatos közfeladatok ellátása vonatkozásában, tekintettel arra, hogy vannak olyan feladatok, amelyek ellátását az egyes önkormányzatok teherbíró-képességük keretén belül látják el, önként vállalják. A feladatok hatékony ellátása érdekében a Stv. külön nevesíti a fővárosi/megyei önkormányzatok feladatait.

A települési önkormányzat - figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára - meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról, együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel, fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket, támogatja az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését. A megyei és a fővárosi önkormányzat továbbá segíti a területén tevékenykedő sportszövetségek működésének alapvető feltételeit, közreműködik a sportszakemberek képzésében és továbbképzésében, segíti a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását. Adottságainak megfelelően részt vesz a nemzetközi sportkapcsolatokban, közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgásgazdag életmóddal kapcsolatos sporttudományos felvilágosító tevékenység szervezésében, valamint közreműködik a sportorvosi tevékenység feltételeinek biztosításában.

Az önkormányzatok elsődleges feladata a helyi szintű sport megvalósításának segítése, ahol a közösségi érdekek és helyi szintű szervezetek érdekei kiemelten fontosak. A sporthoz kapcsolódó közfeladat-ellátást a lakossági igényekhez kapcsolódóan, a lakosság minél szélesebb bevonásával, a részvételiség elve mentén kell megvalósítani, a rendelkezésre álló erőforrások révén.

Ezen alapelvre épít jelen koncepció is.

Küldetésünk a sportban

Víziónk, egy mozgásgazdag Budapestre, ahol a sport természetes és mindenkié!

Egy 21. századi sportvízió megvalósulása komplex, megalapozott rendszerre építve érhető el, összefogva és összhangba hozva a sportágazat valamennyi szakterületét. A cél eléréséhez három különböző - de hatástanilag összefüggő - stratégiai szint került meghatározásra: **I.TÉR: SZÍNTÉR**, mely a rendszeres testmozgást és a mozgásgazdag életmód kialakítását közvetlenül célozza megerősíteni. **II.TÉR: HÁTTÉR**, mely a megfogalmazott célt közvetett módon, a háttérben kialakított rendszer fejlesztésével kívánja segíteni. Végül a **III.TÉR: ADATTÉR**, mely a gyakorlatból kinyert információkat, adatokat kezeli, és ezek mentén az igények és lehetőségek meglétét összegyűjtve alakítja a stratégiai irányokat. A három stratégiai szint további operatív szintű elemekből tevődik össze - 10 operatív irány megfogalmazása mentén -, ezen irányok adják a célkitűzések stabil vázát.

Stratégiai szintek és kiemelt célok

I.TÉR: SZÍNTÉR erősítése - rendszeres testmozgás - mozgásgazdag életmód

A megvalósuló fizikai aktivitás, illetve az ehhez közvetlenül kapcsolódó tevékenységek szintereinek a biztosítása jelenti a legfőbb célt. Ehhez kapcsolódik a testmozgás közvetett és közvetlen támogatása, a szabadidősportolók ösztönzése és létszámuk növelése, a szabadidősport fejlesztése, az utánpótláskorúak motiválása és támogatása, valamint a sportolásra alkalmas területek hasznosítása. Ezen stratégiai szinten belül Budapest Sportkonceptiója négy kiemelt operatív irányt rögzít:

- 1. Előterbe helyezzük a szabadidősportot és az utánpótlás-nevelést!**
- 2. Segítjük a fogyatékkal élők és hátrányos helyzetűek sportintegrációját!**
- 3. Támogatjuk az iskolai testnevelés és a diáksport tevékenység feltételeinek megteremtését!**
- 4. Hozzáférhetőbbé tesszük a sportolást Budapesten, a sportolás nem lehet anyagi helyzet függvénye!**

II.TÉR: HÁTTÉR erősítése - támogató rendszerek - szervezeti rendszer

Ezen stratégiai szinten kell történnie a fizikai aktivitás megvalósulását segítő háttérfolyamatok és rendszerek kialakításának, a meglévő kompetenciák hatékony alkalmazásának és beosztásának, a folyamatmenedzsment elemek produktív megalkotásának, a különböző sporthoz kapcsolódó szervezetek bevonásának, és az együttműködési utak kiépítésének. Ennek jegyében:

- 5. Támogatjuk a területi sportszövetségek, sportszervezetek működését, és segítjük különböző értékteremtő projektek megvalósulását!**
- 6. Revitalizáljuk, és hatékony módon működtetjük a Fővárosi Önkormányzat tulajdonát képező sportlétesítményeket, a sporthoz köthető ingatlanokat!**
- 7. Segítjük a szakemberképzést és oktatást a sport területén!**

III.TÉR: ADATTÉR erősítése – információgyűjtés - adatbázisfejlesztés

A látható és tapasztalható adattér teszi lehetővé a sportágazathoz kapcsolódó városi, országos- és globális adatok, információk folyamatos nyomon követését, az elérhető információk begyűjtését, aktuális állapotok elemzését, és az ezekből származtatott következtetések összegyűjtését. Kiemelt funkciója a kommunikáció előtérbe helyezése és ezáltal a részvételiség megteremtése. Mindezek jegyében az adattér alapján:

- 8. Információs rendszert, és átfogó adatbázist készítünk Budapest sportjáról és a budapestiek aktivitásáról!**
- 9. Fejlesztjük a budapesti sportkommunikációt!**
- 10. Hangsúlyt helyezünk a fővárosi sport népszerűsítésére és egységes arculatának kialakítására!**

Budapest Sportkonceptiója az alábbi elvárásokat és szempontokat tartja irányadónak:

Integráció: minden korosztály, társadalmi státus-, réteg-, illetve hátrányos helyzetű egyén és csoport bevonása a sportba, erősítve és érvényesítve az esélyegyenlőséget.

Elérhetőség: a sportolásra alkalmas területek elérhetővé tétele az ingyenesség elve mentén, a sportoláshoz és tereihez kapcsolódó információk biztosításával.

Részvételiség: a lakosság széleskörű bevonása a közvetlenség elvére alapozva.

Rendszeresség: folyamatosan rendelkezésre álló lehetőségek biztosítása.

Együttműködés: az együttműködési többelhatás megteremtése, egymást erősítő folyamatok kialakítása.

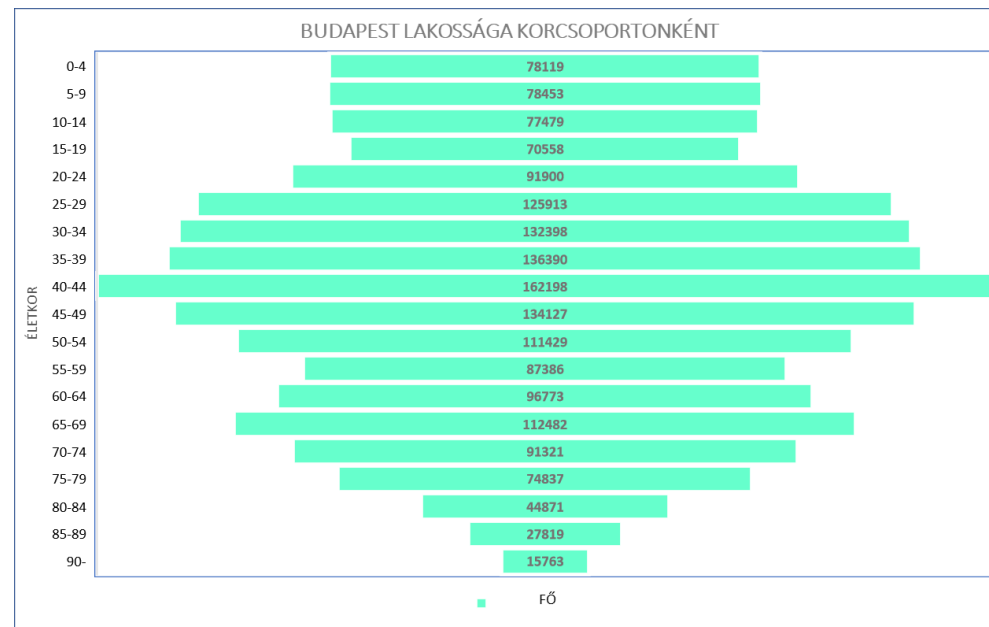
Helyzetelemzés: adottságok és előnyök

A pozitív adottságokra építeni kell, a negatív adottságokat célzottan fejleszteni.

Egy sportkoncepcióban a makrokörnyezeti tényezők azonosításának egyik célja, hogy a sporthoz szorosan- vagy csak részben kapcsolódó előnyök feltérképezésre kerüljenek, és ezen adottságokra építve kerüljön kialakításra a végső terv, jelen esetben a fővárosi sportkoncepció. Ennek jegyében szükséges a hiányosságok és a gyengeségek azonosítása is, melyek - lehetőség szerinti és folyamatos - fejlesztése szükséges. Ennek megfelelően a helyzetelemzés során kerülnek a következtetések megállapításra.

Budapest lakossága

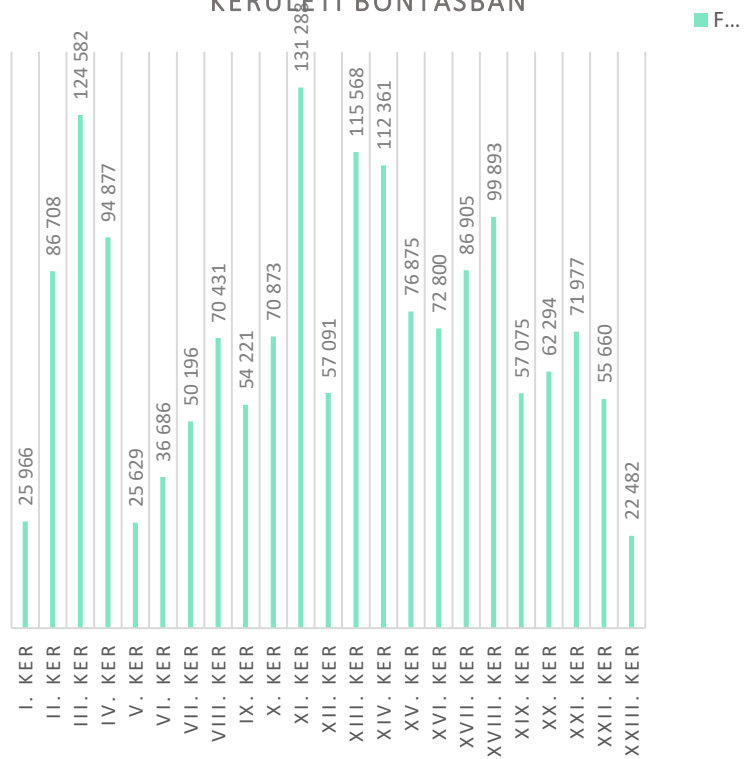
Magyarország népessége 9 730 772 fő, melyből 1 662 996 fő budapesti lakos¹. A korcsoporti bontás alapján a budapesti lakosság körében a 40-44 év közöttiek vannak a legtöbbben (162 198 fő), valamint jelentős a 65 év felettiek száma is, összesen 136 947 fő. A lakosság életkor alapú megoszlásának vizsgálata szükséges a szegmentált és célzott sportprojektek megalkotásához, úgymint, mint óvodai és kisgyermek sportprogramok, diák- és ifjúsági sport, egyetemi és főiskolai sport, senior sportaktivitás növelése érdekében.

A sportkoncepció vonatkozásában fontos a budapesti kerületek lakosságszámának- és arányának áttekintése is, tekintettel arra, hogy a városi sport megteremtésében hangsúlyos szerepet játszanak a kerületi önkormányzatok, mint a helyi, mikrokörnyezetet érintő sport szervezésének és támogatásának kulcsszereplői. Az önkormányzatok által közvetlenül szervezett, vagy közvetetten - támogatás útján - megvalósuló sportesemények és sportprojektek, az adott kerületek lakosait célozzák meg elsődlegesen. A kerületi létszámok fontos tervezési támpontot jelenthetnek a sporttartalom mértékének kialakításában, beleértve a sportesemények szervezését is.

¹ Ksh, 2021. január 1-i állapot alapján.

BUDAPEST ÁLLANDÓ LAKOSSÁGA KERÜLETI BONTÁSBAN

Budapest huszonhárom kerületének lakosság száma a földrajzi és történeti tényezők következtében igencsak eltérő, a legnépesebb a XI. kerület, ahol közel 131 ezren élnek, míg a legkisebb lélekszámú a XXIII. kerület, ahol megközelítőleg 22 ezren².

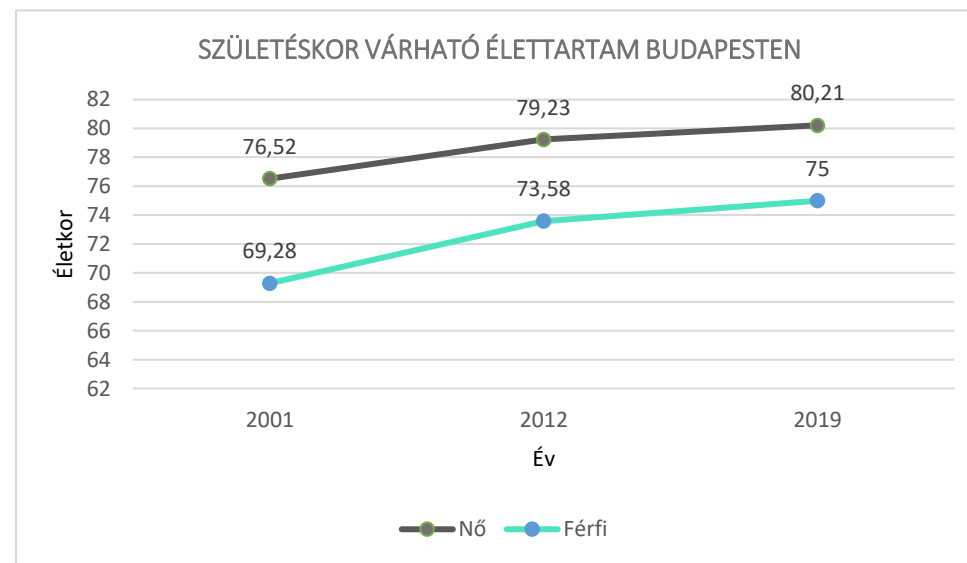
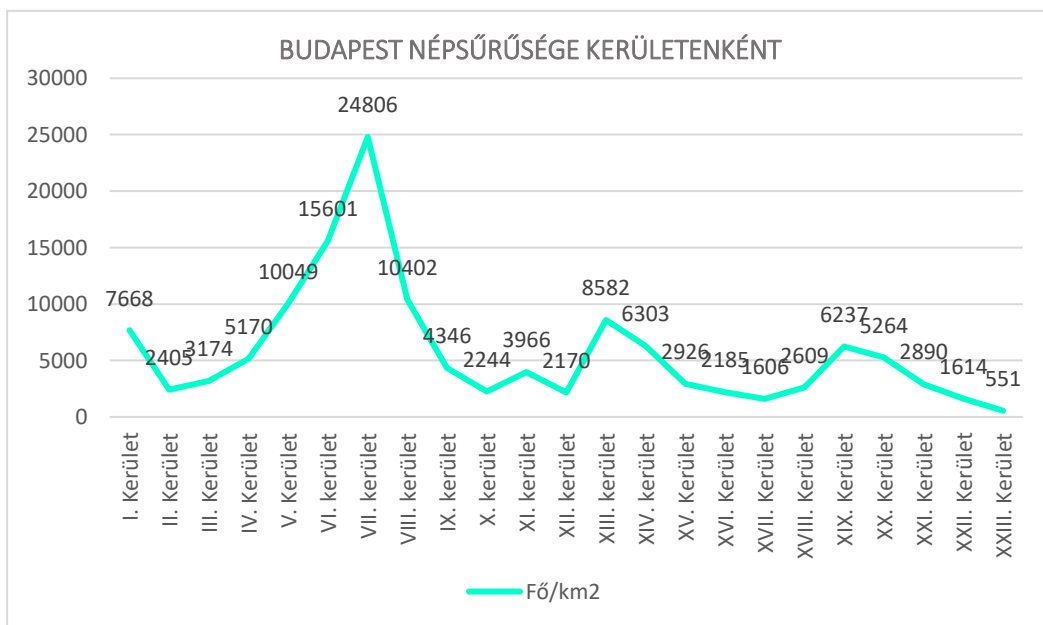
² Ksh, 2020. január 1-i állapot alapján.

A kerületi lakosság számok széles amplitúdója a kerületek nagyságának, a kerületek elhelyezkedésének, valamint beépítettségének is az eredménye lehet. Ezen heterogén jellemzőket bármely, az adott területet érintő fejlesztésnél - többek között területi sportfejlesztésnél - szükséges figyelembe venni, és a különböző koncepcionális tevékenységeknél a létszámadatokhoz mérten, kerületspecifikusan kezelni.

A koncepcionális tervezés során nem csak a létszámadatok, hanem a népsűrűségi adatok, tehát az adott területre jutó lakosok száma is fontos tényezőt jelent. A pesti belvárosi kerületek népsűrűsége a legmagasabb, mint V. kerület, VI. kerület, VII. kerület, VIII. kerület, ahol a kisebb területű belvárosi kerületekben többek között koncentrált-, több háztartást magában foglaló lakótömbökben élnek az emberek³. Következtetésképp levonható, hogy ezen sűrűn lakott területek sportaktivitásait inkább az indoor, intézményes keretek vonalára szükséges felhúzni, míg a kevésbé sűrűn lakott kerületek esetében az outdoor, szabadterei sportolás kaphat erősebb irányt.

³ Népszámlálás, 2019. évi állapot alapján

Születéskor várható átlagos élettartam

A születéskor várható átlagélettartam a Budapesten élő nők esetében 80 év, míg a férfiak esetében 75 év⁴. Ez az országos átlaghoz képest magasabb a nőknél 1,7 évvel, a férfiaknál 2,1 évvel. A tendencia pozitív irányba mutat, az élettartam növekszik, melyre hatással lehet többek között az egészséges és mozgásgazdag életmód is.

Mint az ismert, a szegényebb településeken, megyékben, régiókban alacsonyabb a születéskor várható élettartam, a gazdagabbakban pedig magasabb. A nőknél és a férfiaknál egyaránt Budapesten a legmagasabb ez a mutatószám. Ugyanakkor kerületenként drasztikus eltérés észlelhető, a kerületi különbségek akár a 15 életévet is elérhetik. A kerületi különbségek - mind területi, mind fejlettségi - a sportolási lehetőségekre is hatással lehetnek, így kiemelt sportszakmai célkitűzés, hogy a sportolási lehetőségeket - a kerület adottságaihoz igazítva -, közelítsük egymáshoz: ilyen megoldást jelenthet a szomszédos kerületek együttes sporteseményszervezése -, ahol is a fejlettebbhez csatlakozik a hátrányosabb helyzetű kerület. További lehetőség a speciális sportprogram tervezés, ahol is a kerület szűkösebb adottságai ellenére, aktív szervezői jelenléttel növelhető a sportolói részvétel.

Budapest az oktatásban

Budapesten 387 általános iskolában 121 469 diák, 28 szakiskolában 1 581 diák, 59 szakközépiskolában 6 691 diák, 192 gimnáziumban 55 359 diák,

⁴Ksh, 2019. évi adatai alapján

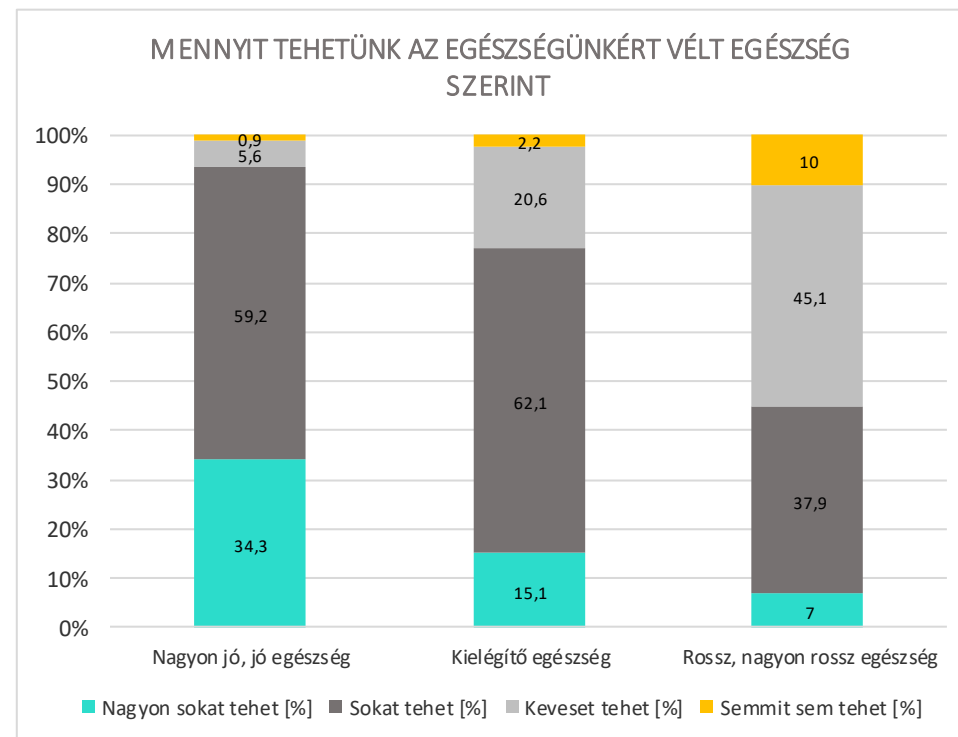

és 131 szakgimnáziumban 33 332 diák tanul⁵. Országos szinten 281 461 fő tanul felsőoktatásban, ebből Budapesten 165 492 fő. A felsőoktatási intézmények elsősorban a nagyobb városokban találhatóak meg, kiemelten Budapesten és környékén. Magyarországon összesen 38 egyetem és 29 főiskola található, melyből 26 egyetemnek és 16 főiskolának Budapest a székhelye.⁶

A számok is rámutatnak arra, hogy a diáksportot és a főiskolai- egyetemi sportot kiemelt szegmensként szükséges kezelni, hiszen Budapest centrális központot jelent az oktatásban, ezáltal a magas létszámok mentén, hatékony létszámelérés történhet a sport átadása tekintetében is.

Egészségtudatossági jellemzők

Előremutató, hogy a magyar lakosság 98% úgy gondolja, hogy az egészségünkért mi magunk is tehetünk egészségtudatos életvitellel⁷. A magyarok 26%-a szerint nagyon sok, 58%-a szerint sok múlik rajtunk az egészségünk állapotát tekintve, tehát a magyarok döntő többsége szerint befolyással lehetünk egészségünkre. 14% úgy véli keveset tehetünk, 2,2% szerint pedig semmit sem tudunk tenni egészségünk érdekében.

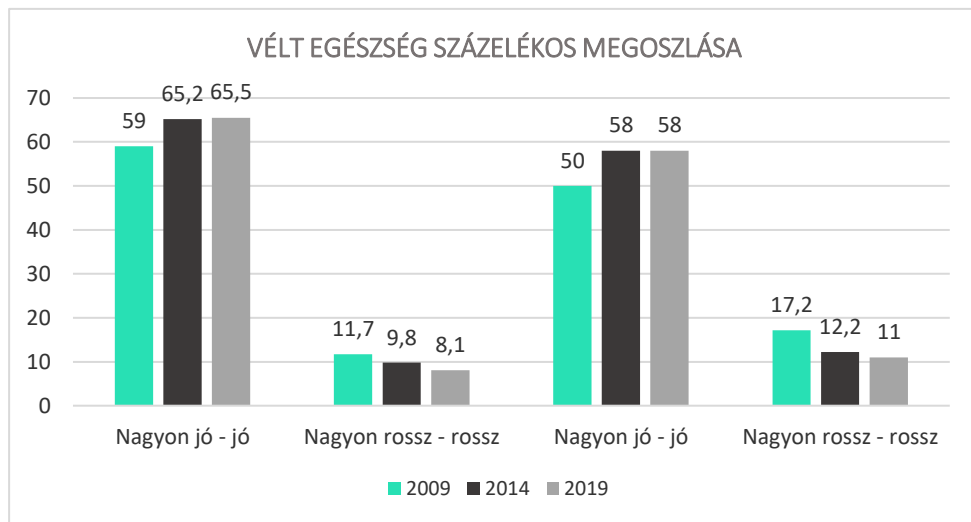
Mindemellett egyre pozitívabban vélekedünk saját egészségi állapotunkról is, 2009 és 2019 között emelkedett azoknak az aránya, akik jónak vagy nagyon jónak ítélték egészségüket, hiszen 10-ből 9-en minimum kielégítőnek, 6-an jónak vagy nagyon jónak tartják azt⁸.

⁵ Ksh 2019. évi adatai alapján

⁶ OH 2019. évi adatai alapján

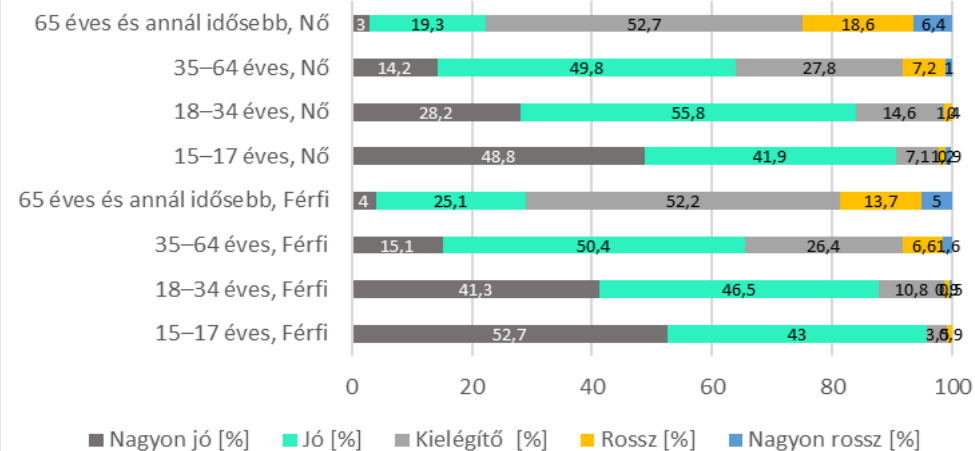
⁷ Ksh 2019. évi Európai lakossági egészségfelmérése

⁸ Ksh 2019. évi Európai lakossági egészségfelmérése

Részleteiben vizsgálva a vélt egészségi adatokat, elmondható, hogy az életkor előrehaladtával romlik a vélt egészségi állapot megítélése, a 65 év felettek tekintetében számottevő a rossz és nagyon rossz egészségi állapotot észlelők aránya. Kiindulva a reprezentatív kutatási adatokból, egyértelmű irány, hogy az idősek sportolását is segítse a főváros-, és a gerontológia mentén hangsúlyt helyezzen a senior korosztály életmódjának javítására, azt a fizikai aktivitás felé terelje.

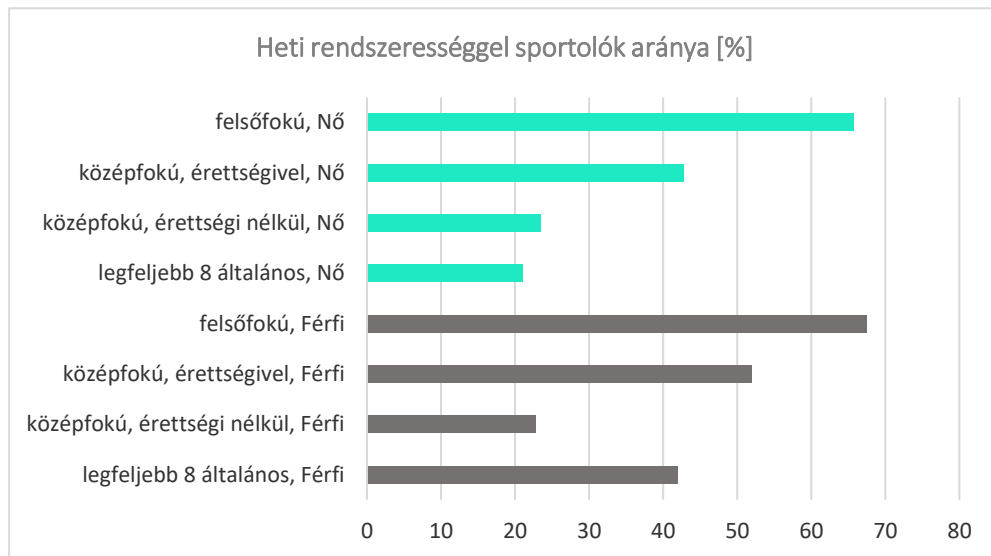
Vélt egészség korcsoportonként, nemek szerint

A férfiak továbbra is egészségesebbnek érzik magukat, mint a nők, előbbiek 65%-a, utóbbiak 58%-a szerint jó vagy nagyon jó az egészségi állapota⁹. Az egészségtudatosan gondolkodók aránya az iskolai végzettség emelkedésével is arányos, a felsőfokú végzettséggel rendelkezők 90% feletti arányban élnek egészségtudatosan, míg a legfeljebb 8 általánost végzettek 66% alatti arányban.

Az egészség megőrzése érdekében fontos a rendszeres testmozgásra biztosítása. A lakosság 43%-a tölt legalább hetente egyszer minimum tíz percet folyamatos mozgással, sportolással. A férfiak nagyobb része végez legalább hetente ilyen jellegű testmozgást (45%), mint a nők (40%). A sportolással töltött idő az életkor emelkedésével fokozatosan csökken, míg a 15–17 évesek 79%-a, addig a 65 évesek és annál idősebbek csupán 26%-a sportol legalább hetente egyszer.

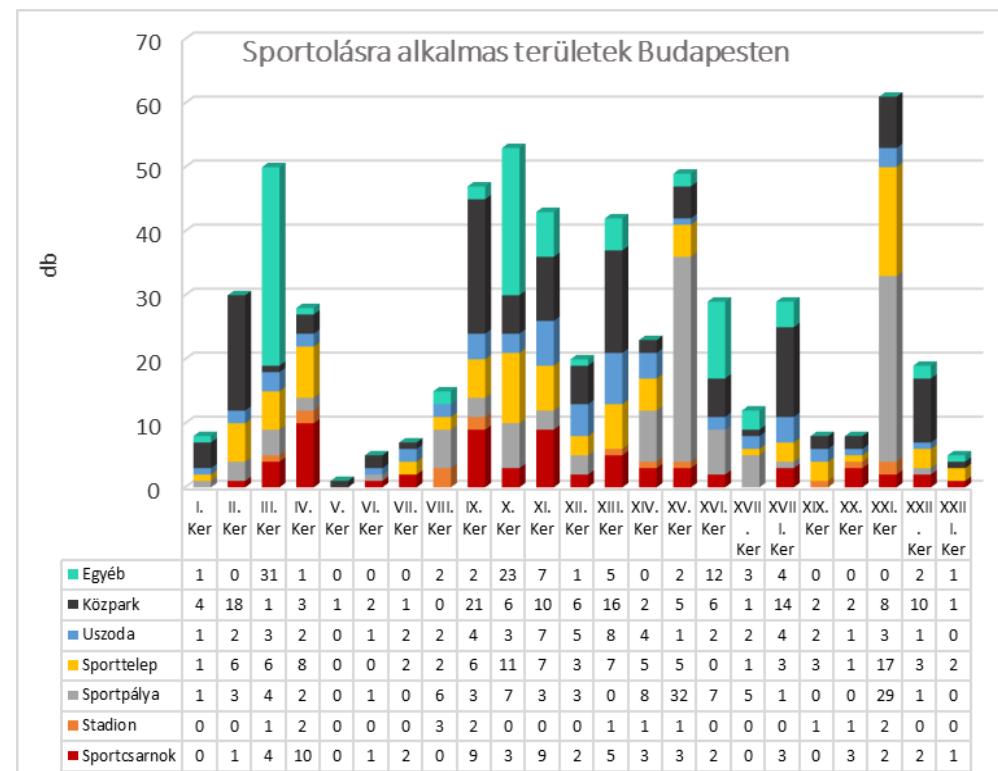
⁹ Ksh 2019. évi Európai lakossági egészségfelmérése

A sportolás valószínűsége az iskolai végzettséggel is összefügg. A diplomások kétharmada folytat legalább hetente valamilyen sporttevékenységet, szemben az alacsonyabb végzettségűekkel. Ennek oka az is lehet, hogy az alacsonyabb végzettségűek nagyobb része végez könnyű vagy nehéz fizikai munkát, így szabadidejük kisebb részét fordítják testmozgásra, mint a főként ülő munkát végzők.

Sportolási lehetőségek a fővárosban

A Fővárosi Önkormányzat kerületek körében végzett felmérése alapján 573 sportolás végzésére alkalmas terület került azonosításra, melyek indoor és outdoor sportaktivitásra egyaránt adnak lehetőséget: 66 sportcsarnok, 15 stadion, 116 sportpálya, 99 sporttelep, 60 uszoda, 140 közpark, 97 egyéb sportolásra alkalmas terület.

Egyéb: tornatermek, iskolai sportpályák

Az ábrán látható a kerületek sportolásra alkalmas területeinek heterogén mivolta, az infrastrukturális adottságok alapján pedig tervezhetőbb, hogy milyen típusú sportaktivitás indokolt az adott kerületben:

- a közparkok magasabb száma lehetővé teszi az outdoor sportaktivitás fokozottabb meglétét (például IX. kerület, II. kerület, XIII. kerület);
- az uszodai adatokból közvetlen következtetés nem vonható le a közérdeki érvényesülés szempontjából, ennek elemzése egyéb speciális ismérvek mentén lehetséges (vizsgálandó, hogy szabadidősport tekintetében is használhatók-e, hozzáférhetőek-e az adott létesítmények, és ha igen, milyen mértékben);

- a sporttelepek és sportpályák megléte lehetőséget nyújt mind a sportegyesületek és sportklubok, mind a sportszövetségek általi közvetlen használatra;
- a stadionok számadata élsport vonatkozásban elemezhető leginkább;
- míg a sportszarnokok, tornatermek diák-, iskolai- és egyéb egyesületi, vagy szövetségi tevékenységnek otthont adhatnak.

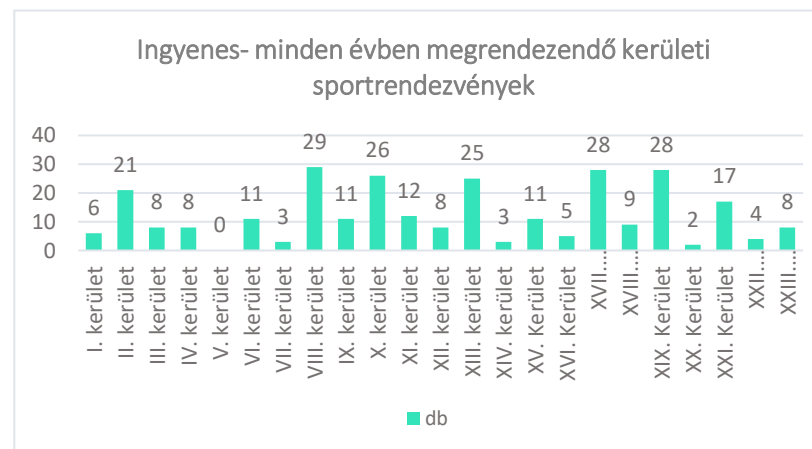
A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló sport célú ingatlanok a következők:

- Margitszigeti Atlétikai Centrum és Monspart Sarolta Futókör
- NKM GÁZ SE Tekepálya
- KISE Sporttelep
- Óbudai Baseball Aréna
- Park utcai Lőtér
- Városligeti Műjégpálya
- Zugligeti Sport- és Szabadidőközpont

Ezen sportcélú ingatlanok éves kihasználtságának alakulása szerint összesen 290 óra iskolai sport, 3211 óra utánpótlás-nevelés, 2411 óra versenysport, 4480 óra szabadidősport, 137 óra egyéb sporttevékenység kap helyet.¹⁰ A létesítmények kihasználtsága és hozzáférhetősége kulcsfontosságú tényező a sporttevékenységek folyamatos és szervezett megvalósulása érdekében. A használat céljának a helyi célkitűzésekhez igazítottan kell megtörténnie, ezzel kialakítva a szükséges és kívánt arányokat.

¹⁰ 2020. évi ASR felmérés

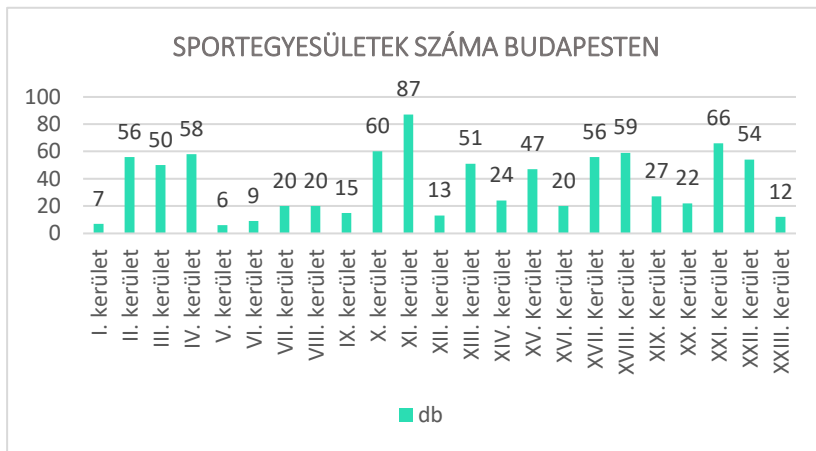
A budapesti kerületekben magas számban kerülnek megrendezésre különböző ingyenesen látogatható, - minden évben megrendezésre kerülő - kerületi sportrendezvények, ezek száma összesen 283 sportrendezvény/év.¹¹

Aki a sporttevékenységet intézményesített kereteken belül kívánja üzni, azt 839 sportegyesületben vagy 612 sportvállalat révén teheti meg.¹²

¹¹ Hentz, Zs., 2021. évi felmérés alapján

¹² Hentz, Zs., 2021. évi felmérés alapján

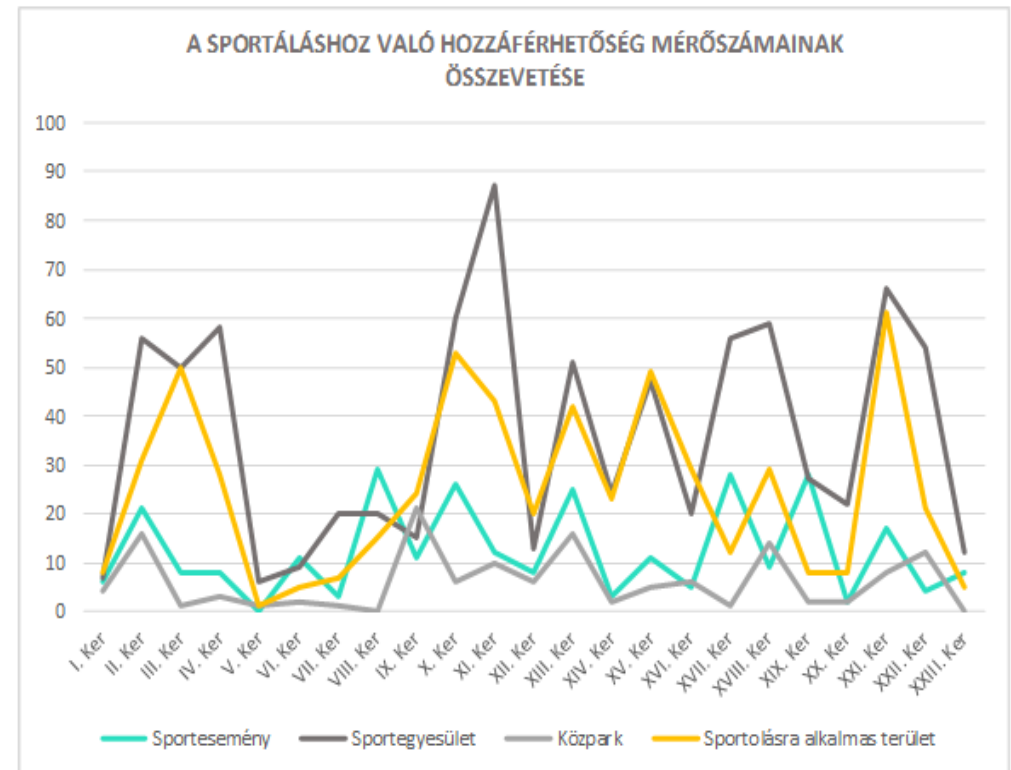

Budapest huszonhárom kerületének eltérő adottságai, eltérő lehetőségeket nyújtanak a fizikai aktivitás megvalósulása tekintetében is. Azok a kerületek, amelyek magas számban rendelkeznek sportolásra alkalmas területtel (sporttelep, sportpálya, sportcsarnok, stadion, uszoda, egyéb: tornaterem stb.) ugyancsak magas számban rendelkeznek sportegyesületekkel is, tekintettel arra, hogy a sportegyesületek leginkább a sportpályákhoz, sporttelepekhez koncentrálódnak.

Emellett a sportesemények számának kerületenkénti alakulása a közparkok számával mutat összefüggést, melynek magyarázata lehet, a szabadtéri eseményszervezés erőteljesebb gyakorlata. A közparkok száma nem mutat kapcsolatot a sportegyesületek számának alakulásával, hiszen más célcsoportot ölelhetnek fel.

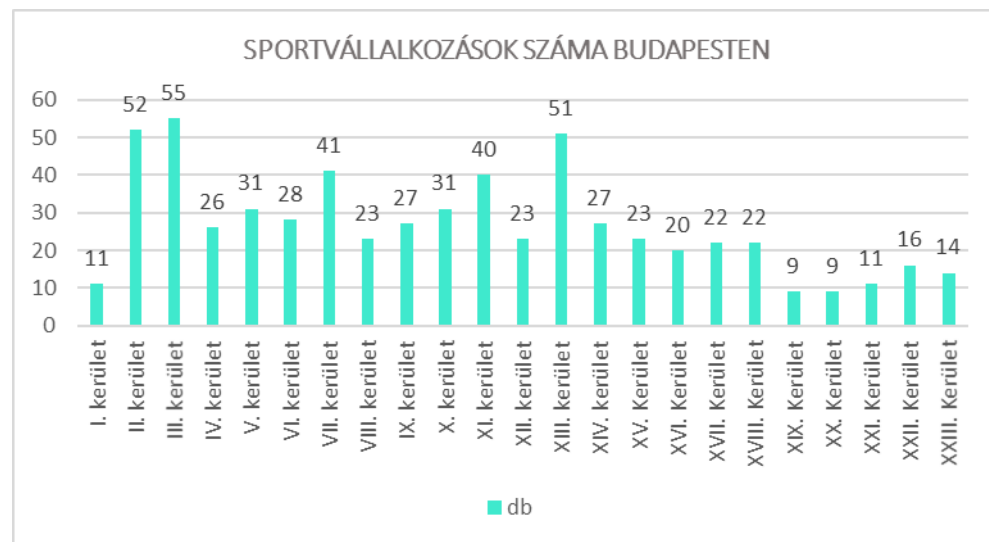
A közterületeken és parkokban megrendezendő szabadidősport-események leginkább lakossági érdeklődéssel rendelkeznek, míg a sportegyesületi

működés egy szűkített keretben, kiemelten az utánpótlás-nevelés területén, valamint az amatőr vagy hivatásos sportolók célcsoportja területén érdekelt.¹³

¹³ Hentz, Zs., 2021. évi felmérés alapján

A sportvállalkozások kategória esetében nagyrészt profitorientált edzőtermekről és konditermekről beszélünk, melyek láthatóan azon kerületekben fedezhetők fel magasabb számban (II. kerület, III. kerület, XIII. kerület), melyeknél a fizetőképes kereslet valószínűsíthető - így például multinacionális cégek, irodaházak közelébe koncentráltak. Ezen magas számú sportvállalkozási kör bevonható a fővárosi szabadidősport érvényesítési tervei közé, esetenként „nyitott edzőterem” vagy egyéb program mentén közcélokra is fordítható.

Futás a fővárosban

Elérhető elemzések alapján, több mint 1 millió áthaladást mértek eddig összesen a Margitszigeti futópályán. Az Eco-Counter Magyarország 2017. évi számításai szerint, egy óra alatt akár 848 áthaladás is realizálható a Margitszigeti futókörön, egy nap alatt akár 8225 áthaladás is történhet, valamint egy kiemelten forgalmas hét 43 432 áthaladást is generálhat.

A KPMG 2018. évi kutatása szerint, egyes formális futóesemények vonatkozásában megállapítható, hogy a rendezvényeken közel 31-32 ezer fő is megfordul. A futóturisták száma folyamatosan növekedett, míg 2007-ben 8.000 fő, addig 2018-ban már 24.800 fő volt hazánkba érkező futóturisták száma. A Covid2019 hatására megváltozni látszik ezen növekvő tendencia, a futóesemények látogatottsága csökkent.

Korcsolyázás a Városligeti Műjégpályán

Egy korcsolya szezon során a Városligeti Műjégpályára átlagosan 70000 korcsolyázó látogat el. A célzott korcsolyaoktatási programokon közel 4000 fiatal vesz részt fővárosi óvodák, iskolák és gimnáziumok bevonása által. Az ingyenes korcsolyaoktatásban résztvevő óvodások, alsósok száma átlagosan 3589 fő, a kedvezményes belépővel oktatásban részt vevő felsősök száma 681 fő, valamint a kedvezményes belépővel korcsolyázó felsősök, középiskolások száma átlagosan 768 fő. A szervezett korcsolyaoktatási program népszerű alternatívát jelent a fővárosi fiatalok számára, azonban célként határozható meg a programban résztvevő közintézmények számának további növelése.¹⁴

Kerékpározás

A magyarok körében a legerősebb motivációt a kerékpározás vonatkozásában, a mozgás általi egészséges életmód elérése jelenti. Második legfontosabb érv, hogy szabadon és rugalmasan lehet vele közlekedni, illetve feleslegesnek érzik rövidebb távok esetében az autó használatát. Fontos tényező továbbá a környezetvédelem, az időtakarékoság, illetve a költséghatékonyság is, melyek ugyancsak releváns érvek a kerékpározás mellett.¹⁵

Önkéntesség a sportban

Magyarországon összesen 2 385 742 fő végez alkalmanként vagy rendszeresen önkéntes munkát, melyből a sport-, szabadidős tevékenység ágazatban 90 805 fő önkénteskedik aktívan. Önkéntesség szempontjából a legnépszerűbb területek a közigazgatás, a szolgáltatóipar, az oktatás, valamint a szórakoztatóipar. A sportönkéntesség népszerűsödése lehetőséget biztosíthat egy erős humán erőforrás bázis kiépítésére, és erősítheti a szakmai kiválasztódás minőségét. Lehetőséget biztosíthat arra, hogy a sporttudományi tanulmányokat végző hallgatók szakmai tapasztalatot gyűjtsenek, és gyakorlatban lássák azt, amit az oktatási intézményekben elméleti szinten elsajátítottak. A sportönkéntesség legvonzóbb területei a sportesemények, azon belül is a nemzetközi sportesemények.¹⁶

¹⁴ BSK Nkft. 2019-2020. évi kimutatása

¹⁵ Medián 2020. évi kutatása alapján

¹⁶ Ksh 2019. évi adatai alapján

Erős bázisú szakági- és sportszövetségi rendszer területi szinten

A főváros sportéletét 39 budapesti sportági szakszövetség- és sportszövetség erősíti, ezek által nyer teret a különböző sportágak szervezett működése:

Budapesti Szabadidősport Szövetség

A szövetség 27 ezer szabadidősportolót ér el évente rendezvényeivel.

Célja az egészségmegőrzés, a lakossági amatőr sport-, szabadidősport támogatása, és az ezzel kapcsolatos ismeretterjesztés. Közreműködik a szabadidősport - különösen a tagszervezetek - szakembereinek képzésében, továbbképzésében. Tizenkét sporteseményt rendez egy évben, illetve egyéb rendezvények szervezésében is közreműködik. Főbb események: Fővárosi Szabadidő Kupa és a MOCCANJ! Sportfesztivál sorozat. A részvétel valamennyi eseményen ingyenes, melyeken a szervezők egészségvédelmi programmal települnek ki, ahol állandó vérnyomás- és vércukor mérési lehetőséget, táplálkozási és életmód tanácskozást is biztosítanak.

Budapesti Kosárlabda Szövetség

A szövetség 1300 felnőtt, 170 szenior-, és 3500 utánpótlás korú sportolót ér el.

A budapesti szövetség égisze alá 300 csapat versenyeztetése tartozik, hetente 100 mérkőzés lebonyolításával. Az U14-es a legfiatalabb korosztály, amely részére versenyrendszert működtet. Ellát játékvezetői képzést is, ahol gyakorlati- és elméleti képzéseket tart. Feladata felnőtt (női és férfi) regionális bajnokságok szervezése, utánpótlás bajnokságok (leány és fiú), utánpótlás kupák: Kenguru Kupa, IV. Gyermek Kupa, Óbudai Mini Kupa, Pasaréti Nyuszi Kupa, Törpilla Kupa -10 évesek, KÖBDarázs Mini Kupa, Vermes Miklós Ált. Isk., és egyéb bajnokságok: Országos utánpótlás bajnokság, Egyetemi bajnokság, Középiskolai csoport, Senior Női Torna, Szuper Kupa lebonyolítása.

Budapesti Vívó Szövetség

A szövetség 300 felnőtt, 100 szenior és közel 2500 utánpótlás sportolót ér el.

A Budapesti Vívó Szövetség, a vívó sportágak budapesti feladatainak ellátására létrehozott-, az e sportágakban Budapesten működő sportszervezetek tevékenységét összehangoló, munkájukat segítő és támogató, önkormányzati elv alapján, és a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény előírásainak megfelelően, a Magyar Vívó Szövetség országos sportági szakszövetség szervezeti egységként működő területi szakszövetsége. A Magyar Vívószövetség versenyrendszeréhez igazodóan rendez versenyeket. A szövetség feladata a nemzetközi kadetverseny szervezése és lebonyolítása, melyen 600-700 résztvevő

jelenik meg átlagosan, 44 országból érkezve. Másik főbb versenye a Szilveszter Kupa, amely egy, a veteránoknak fenntartott verseny. A szövetség okj sportképzésében is jelen van, aktívan részt vesz a sportoktatásban a víváshoz kapcsolódóan.

Középmagyarországi Technikai és Tömegsportklubok Budapesti Szövetsége

A szövetség 300 felnőtt, 400 szenior-, és 130 utánpótlás sportolót ér el.

Elsősorban szabadidősport-, ezen belül is a technikai és tömegsport jellegű hazai sportversenyek szervezése tartozik feladatai közé. Részt vesz, elsősorban a versenysport, utánpótlás-nevelés, iskolai és diáksport, főiskolai-egyetemi sport, szabadidősport, fogyatékkal élők sportja, valamint az önkormányzatok által ellátott sportfeladatok lebonyolításában. Célja, a gyermek- és ifjúsági sport, a nők és családok sportja, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok sportjának támogatása, az esélyegyenlőség alapján. Évente kilenc versenyt rendez, ebből kettőt az országos szövetséggel közösen. Fő profilja az amatőr lövészet, amihez kapcsolódik, hogy haszonkölcsön szerződéssel üzemeltetik a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló Park utcai löteret. Kiemelten foglalkozik a szenior korcsoporttal.

Budapesti Úszó Szövetség

A szövetség 1800 sportolót ér el.

A Budapesti Úszó Szövetség 1951-ben alakult. Feladata az úszósport népszerűsítésének, terjesztésének és fejlődésének elősegítése, az úszósport területi versenynaptárának összeállítása, területi bajnokságainak és egyéb versenyeinek kiírása, szervezése. Az elmúlt immár 70 évben az egyetlen szervezet a fővárosban, amely az utánpótlás korúak számára úzás sportágban versenyt rendez. Az utánpótlás versenyrendszer fenntartása mellett a szövetség feladata továbbá a versenybírói képzés és továbbképzés.

Az utóbbi években Budapesten megrendezett és sikeresen lebonyolított nemzetközi úszóversenyeken (EB 2006, 2010, VB 2017, Masters VB 2017, Junior VB 2019, Világ Kupa 2019, ISL 2020) a Budapesti Úszó Szövetség versenybírói tevékenykedtek, és járultak hozzá a rendezvények sikeréhez.

Budapesti Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség

A szövetség 15.000 hallgatót ér el évente.

Budapesti Egyetemi - Főiskolai Sportszövetség (BEFS) a szabadidősportban elsődleges feladatának tekinti az egyetemeken és főiskolákon tanuló, sportoló és nem sportoló hallgatók körében az egészséges életmód, a sportos életvitel terjesztését. További tevékenysége kiterjed sportesemények, bajnokságok, kupák,

tudományos élet szervezésére, lebonyolítására. Célkitűzései között kiemelt helyen található a társadalmi szerepvállalás és az önkéntes tevékenység megerősítése is. A BEFS 19-20 sportágban kínál szolgáltatást, amely 40-45 egyetemi sporteseményt jelent évente.

Budapesti Tenisz Szövetség

A szövetség 1500 sportolót ér el évente.

A szövetség égisze alá az amatőr teniszsport tartozik. A budapesti, szabadidősportolók részére rendszeres - szervezett formában - versenyeztetési lehetőséget biztosít. A csapatbajnoki mérkőzések lebonyolításával a sportág és a szabadidős teniszsport népszerűsítése is célt ér. Versenyrendszere négy elemből tevődik össze:

(1) Csapatbajnokság: férfi és női szakág, ahol az első négy osztály küzdelmeit bonyolítják le a férfiaknál (férfi I. II. III. és IV. osztály), míg a nőknél kettőt (A és B csoport).

60-70 csapat szokott nevezni, csapatonként 10-15 fővel.

A senior csapatbajnokságban korcsoportonkénti versenyek zajlanak (45+, 50+, 55+, 60+, 65+, 70+, 75+, és 80+).

(2) Korosztályos Budapest bajnokság: csapatverseny, és egyéni-páros versenyek zajlanak, fiúknak és lányoknak egyaránt, 12-18 éves korosztály számára. Létszám: csapat összesen fiúk, lányok kb. 50-60 csapat, egyéni fiúk lányok összesen 180-200 fő, páros fiúk lányok összesen 70-75 pár. A bajnokság lebonyolítását az országos szövetség (Magyar Tenisz Szövetség) írja elő részére.

(3) Budapesti szenior bajnokság: 35 év felett, ötvenkénti emelkedéssel számoló korcsoportok részére, ahol a 70 felettiiek jelentik a legidősebb korosztályt. Férfi, női, egyéni, illetve férfi páros, női páros és vegyes páros versenyeket rendeznek, összesen 50-60 fővel.

(4) Budapest Páros bajnokság: férfi, női, páros és vegyespáros, 70-80 indulóval.

Budapesti Torna Szövetség

A torna szövetség 1200 sportolót ér el évente.

A Budapesti Torna Szövetség a Magyar Torna Szövetséggel közösen rendezi meg minden korcsoportban az igazolt versenyzőknek a Budapest-Vidék bajnokságot. A Budapesti Torna Szövetség versenybíró bizottsága delegálja a versenybírókat és a versenybírószám elnökét. A Budapest Bajnoki versenyek mellett, a Fővárosi Sportkoncepciónak megfelelően, kiemelten foglalkozik a Budapest Torna Szövetség a gyermek és ifjúsági sporttal. Az iskolás 6-14 éves korosztálynak a CSIVIT-Csupa Izom Vidámság Torna elnevezéssel 25 éve kerül megrendezésre játékos torna vetélkedő, kerületi és budapesti fordulókkal. Az idősebb,

középiskolás korosztálynak "TORNÁZNI ÖRÖM" képességfejlesztő és kötélmászó-függeszkező verseny kerül lebonyolításra.

Budapesti Atlétikai Szövetség

A szövetség 5800 felnőtt, 1900 szenior, 8300 utánpótlás sportolót ér el évente.

Feladata a budapesti sportszervezetek, atlétikai szakosztályok működésének segítése, támogatása, a Budapest bajnoki versenyrendszer kialakítása, saját kezdeményezésű versenyek meghirdetése, megrendezése. A Szövetség 7 éve tagja a (EAP) Europe Athlétisme Promotion szervezetnek, fontosnak tartja a nemzetközi kapcsolatok ápolását, Budapest válogatott versenyeztetését.

Kiemelt feladatának tekinti az atlétika sportág népszerűsítését Budapesten, a gyermek és ifjúsági sporteseményeken, valamint szabadidős futóeseményein keresztül. Tevékenysége kiterjed a budapesti versenynaptár elkészítésére, hazai és nemzetközi sportesemények megrendezésére, versenybírók képzésének, továbbképzésének szervezésére.

Budapesti Amatőr-Bokszt Szövetség

A szövetség 100 felnőtt, 300 utánpótlás sportolót ér el évente.

A szövetség szervezi, irányítja és ellenőrzi Budapest területén az amatőr ökölvívó sportágban folyó tevékenységet, népszerűsíti az ökölvívást, képviseli a sportág-, és tagjai érdekeit. Különböző szabadidős sporteseményeket szervez és bonyolít le.

Budapesti Birkózó Szövetség

A szövetség közel 700 sportolót ér el évente.

A szakszövetség célja, a birkózó sport, mint közhasznú tevékenység népszerűsítése, fejlesztése, a sportágfejlődésének elősegítése, valamint a birkózó sportág hazai és nemzetközi kapcsolatokban való képviselése, hozzájárulva a birkózó sportnak az egyetemes sportkultúra részeként való elismeréséhez. Szakágak: kötőfogás, szabadfogás, női birkózás. Feladata versenyek (gyermek, junior, serdülő és diák bajnokságok, csapatbajnokságok, emlékversenyek) rendezése. Működése szezonális alkalmazkodású, nyáron strandbirkózó versenyeket szervez.

Budapesti Íjász Szövetség

A szövetség közel 500 felnőtt, 60 szenior-, és 400 utánpótlás sportolót ér el.

A Budapest Íjász Szövetség amatőrök részére íjászversenyt és lövészeti lehetőséget biztosít. Két nagyobb versenye van, melyeken átlagosan 150-180 fő vesz részt. A versenyek fedett, illetve szabadtéren egyaránt zajlanak. A szövetség

táboroztatási tevékenységet is folytat 30-40 gyermek részvételével. Célja, a sportág népszerűsítése, valamint az, hogy a lakóhelyi sportaktivitás növekedjen.

Harci Művészetek Budapesti Szövetsége

A szövetség közel 4500 utánpótlás, 4500 felnőtt, és 1000 szenior sportolót ér el. Harci Művészetek Budapesti Szövetségének célja a budapesti harcművészeti klubok tagjainak, tagszervezeteinek és programjainak segítése, koordinálása, az érdekképviselet erősítése. Feladata bajnokságok, versenyek, események (edzőtáborok, gálák, nyílt sportnapok, bemutatók, szemináriumok) szervezése, valamint a sportághoz kapcsolódóan a bírók, edzők és sport szakemberek képzése, minősítése, továbbképzésének segítése, szervezése. Kiemelt feladat még a harcművészetek gyakorlásával közvetített társadalmilag hasznos tulajdonságjegyek és értékek (tisztelő, fegyelem, kitartás, szorgalom, akaraterő, stb) közvetítése és médiamegjelenítése. Összességében a szövetség kiemelt célja a harcművészetek gyakorlásán keresztül a rendszeres sportolásra és az egészséges életmódra való nevelés, amelynek kiemelt a társadalomban való személyiségfejlesztő, önmegvalósító, önvédelmi valamint bűnmegelőzési szerepe.

Budapesti Vízilabda Szövetség

A szövetség közel 500 sportolót ér el évente.

A szövetség, az MVLSZ által 2018-ban végrehajtott strukturális szakmai változás következtében a Masters (Senior) korosztályok versenyeztetése, kupák, felkészülési tornák kiírása, megrendezése és lebonyolítása, valamint a sportolók köreiben rendkívül népszerű és élvezetes kiegészítő játék, a doppler bajnokságok megrendezése felé orientálódott. A 2017-ben Budapesten a Margitszigeten megrendezett és méltán ritka sikeres és magyar szempontból több vonatkozásban is magasan kiemelkedően eredményes FINA Masters Világbajnokság sikereiben nem kis része volt szövetségnek, részben azért is, mert már 2015-ben pontosan a világeseményre való felkészülés lehetőségeként kiírta és megrendezte a BVLSZ a Senior Bajnokságot, részben pedig azért, mert a Budapest Felnőtt Bajnokságok lebonyolításával is többek között ezt a célt szolgálta.

A Szövetség kiemelt célja és tevékenysége a Masters korosztályú (30+) még aktív és már inaktív sportolók, játékosok részére szervezett versenyek, események, sportolási és játéklehetőségek biztosítása.

Budapesti Tollaslabdázók Szövetsége

A szövetség közel 1300 felnőtt, 1000 szenior, és 3000 utánpótlás sportolót ér el.

A szövetség csapatbajnokságokat bonyolít le (női-, férfi-, senior-, egyetemi., középiskolai bajnokságok), valamint megszervezi a Budapest Csapatbajnokság,

Budapest Bajnokság, Kupák, Diákolimpia-, és egyéb versenyeket (Zrínyi Amatőr Tollaslabda Verseny). Pályabérlési, edzési lehetőségek biztosít tagjai számára, valamint versenynaptárat készít éves eseményei alapján. Havonta, korosztályokra bontva rendez eseményeket, A, B, C kategóriában (A kategória a profi, B az alattuk elhelyezkedő és a C a szabadidős kategória). Az összes országos versenyen jelen van, de leginkább a B és a C kategóriás versenyek dominálnak.

Budapesti Triatlon Szövetség

A szövetség 150 felnőtt, 80 szenior, és 650 utánpótlás sportolót ér el évente.

Integratív jellegű a szövetség tevékenysége, tekintettel arra, hogy valamennyi korosztály számára sportolási lehetőséget biztosít. Elvégzi az amatőr és utánpótlás versenyrendszer, ösztöndíjrendszer kialakítását, edzőképzést működtet. Feladata különböző versenyek, bajnokságok, kupák, Fesztiválok szervezése és lebonyolítása. Rendezései: (1) tehetségkutató duatlon verseny (futás és kerékpár), (2) Aquatlon versenysorozat (úszás és futás). Létrehozta a fussegyedul.hu oldalt a járvány alatt - ahol egyedül teljesíthető kihívásokat jelenített meg.

Budapesti Darts Szövetség

A szövetség közel 300 felnőtt, 400 szenior-, és 130 utánpótlás sportolót ér el.

Feladata a területi versenyek szervezése, rendezése, a darts sport minél szélesebb körű megismertetése és népszerűsítése. Steel és soft bajnokságok (egyéni női és férfi, páros női és férfi), Budapest Csapatbajnokság, Budapesti Diákolimpia és egyéb versenyek szervezése és lebonyolítása. A darts utánpótlás-nevelési rendszerének kialakítása, fejlesztése, támogatása, együttműködés a Magyar Darts Szövetséggel, valamint éves versenynaptár készítése.

Magyar Labdarúgó Szövetség Budapesti Igazgatósága

A szövetség átlagosan 25000 versenyengedéllyel rendelkező sportolót ér el évente.

Az Igazgatóság feladata, hogy elősegítse az MLSZ stratégiájával egyezően a tömegbázis folyamatos szélesítését és a rendszeres sportolási lehetőségek biztosítását a fővárosi társadalom számára széles korosztályban. Az Igazgatóság célja ezenkívül az utánpótlás-nevelés segítése és a szakmai munka színvonalának emelése az amatőr labdarúgó társadalomban. Az Igazgatóság égisze alatt ennek megfelelően 25000 amatőr labdarúgó lép pályára, 8 éves kortól a 70 éves korig. OldBoys és Veterán versenysorozatot az egész országban csak BLSZ szervez. Összesen 13 korosztályban rendez évente 50-60 labdarúgó és futsal bajnokságot, tornát, a közel 1000 csapat heti 380 mérkőzését 180 játékvezetővel bonyolítja le.

Budapesti Amerikai Football Szövetség

A szövetség 580 felnőtt, 50 szenior-, és 400 utánpótlás sportolót ér el évente.

A szövetség 2017 novemberében jött létre azzal a céllal, hogy a budapesti csapatok érdekeit képviselje az országos szövetség égisze alatt. Fialat szövetség lévén, tevékenységének nagy részét kisebb sportrendezvények, kupák és a csapatok egyéb rendezvényei fedik le, de folyamatos fejlődés, és bővítés jellemzi a szervezetet. Részt vesz az utánpótlás-nevelésben három korosztályban: U15, U17, U19. Ezen felül képzéseket szervez és minden évben megrendezi a Budapest Kupát.

Budapesti Modellező Szövetség

A szövetség 700 felnőtt, 86 utánpótlás sportolót ér el évente.

Az egyesületekkel együttműködve rendez eseményeket, versenyeket. Tevékenysége az autómellezés irányba mozdult el, mely leginkább fejlődő ágazat. Célja, hogy minél több eseményt tudjanak megrendezni, többek között kupák, emlékversenyek, találkozók és egyéb, különböző kategóriájú versenyek mentén. Feladata között szerepel az utánpótlás-nevelésben való aktív részvétel.

Budapesti Evezős Szövetség

A szövetség 1200 felnőtt, 170 szenior, és 2400 utánpótlás sportolót ér el évente.

A Budapest bajnokság legfőbb rendezvénye, amit önállóan rendez 600-800 résztvevővel. Nemzetközi eseményszervezésben is aktív, a szövetség 10-12 ország részvételével rendez meg minden évben a Budapest Cup-ot. Emellett rekreációs versenyeket támogat, sportágválasztókon van jelen, népszerűsíti a sportágot. Részt vállal szülinapi zsúrok, céges rendezvények, családi napok szervezésében, sárkányhajózással egybekötött csapatépítő programok lebonyolításában, nyári napközis vízitábor szervezésében, valamint evezős oktatás és edzés megvalósításában.

Budapesti Természetbarát Sportszövetség

A szövetség közel 8000 főt ér el évente.

Célja, hogy a természetjárás útján népszerűsítse az egészséges életmód kialakítását, a természet védelmét és az ezekhez szükséges feltételek biztosítását. Gondozza a jelzett turistaút-hálózatot. Túrák és túraversenyek szervezésével felkelti a természetjárás iránti igényt, növeli a természetjárásba bekapcsolódók számát, ösztönzi a természetjárás rendszeres gyakorlását. Gazdagítja a természet, a haza és más országok, népek megismerésének lehetőségeit. Az erőnlét és a teljesítmény javítására teljesítménytúrákat rendez. Lehetőséget biztosít a túravezetők, jelzésfestés vezetők, amatőr barlangászok és amatőr barlangászvezetők képzésére, az amatőr természetjárók számára is tart tanfolyamokat. Képzeinkkel elősegítjük,

hogy a hozzánk csatlakozott egyesületek és szakosztályok mindenkor képzett szakemberekkel dolgozhassanak. Segíti a természetjárás céljait szolgáló intézmények és létesítmények létrehozását, valamint a természetjáró (turista) felszerelések és eszközök beszerzési lehetőségét. Partnerei között kapcsolattartó és koordináló szerepet tölt be. Az érettségihez szükséges kötelező közösségi szolgálat teljesítéséhez fogadja a náluk jelentkező iskolákat. Szövetségnek 43 tagszervezete van, a szövetség által hirdetett programokon 7-8000 személy vett részt az elmúlt években.

Budapesti Regionális Judo Szövetség

A szövetség átlagosan 2000 sportolót ér el évente.

Tevékenységei között szerepel Diák A,B,C és serdülő lány és fiú Budapest bajnokságok, Regionális versenyek szervezése és lebonyolítása. Utánpótlás versenyek célja (Diák A, B, C, Serdülő), hogy a gyerekek kvalifikálni tudják magukat az országos korosztályos bajnokságokba és megszokják, megszeressék a versenyzést. Régiós keretkedéseket tart.

Kiemelt nemzetközi versenye a Budapest Kupa. A versenyen 25-30 ország, 1500-1600 judosa vesz részt, a külföldiek száma eléri a 800 főt.

A versenyrendszer fenntartása mellett bíróképzéssel is foglalkozik, valamint a sportképzésében is szerepet vállal. A régióban elvégzi az öv vizsga rendszer működtetését és a vizsgáztatást. Feladata az edzőképzés szakmai lebonyolítása, a budapesti edzőkkel történő kapcsolattartás.

Budapesti Tekézők Szövetsége

A szövetség 400 felnőtt, 70 szenior és 300 utánpótlás sportolót ér el évente.

Feladata a Budapest területi női és férfi bajnoki rendszer működtetése, valamint egyéb versenyek, mérkőzések meghirdetése és lebonyolítása. Feladata továbbá az utánpótlás-nevelés segítése, versenynaptár készítés, valamint a budapesti válogatott keretek működtetése. Részt vállal a sportszakemberek, játékevetők képzésében, továbbképzésében.

Budapesti Asztalitenisz Szövetség

A szövetség közel 1200 felnőtt, 900 szenior-, és 1000 utánpótlás sportolót ér el.

Feladata a hazai- és nemzetközi egyéni és csapatversenyek szervezése, rendezése. Utánpótlás korú (lány-fiú), felnőtt (női, férfi) és senior (női, férfi) versenyzők részére budapesti csapatbajnokságok, I. o. ranglista versenyek szervezése. Az országos szövetség (MOATSZ) testületeiben a BPATSZ képvisellete. A társszövetségekkel való együttműködés (diáksport, szabadidő, mozgáskorlátozottak stb.) keretében versenyek szervezése, rendezése. Az egyéb szakmai szervezetek,

intézmények (bel- és külföldi) részére felkérésre versenyrendezés. Az utánpótlástól kezdve, a felnőtt és senior kategóriáig 96 csapattal, teljes spektrumú csapatbajnokság működtetése.

Budapesti Diáksport Szövetség

A szövetség közel 8000 diákot ér el évente.

Fő feladata a budapesti diákolimpiai versenyrendszer működtetése, ezáltal rendszeres és folyamatos sportolási és versenyzési lehetőség biztosítása a fővárosi tanulók részére. Asztalitenisz, Atlétika, Floorball, Játékos Sportverseny, Kézilabda, Kosárlabda, Labdarúgás, Röplabda, Torna, Úszás sportágban rendeznek budapesti diákolimpiai versenyeket, valamint több fővárosi sportági szakszövetséggel működnek együtt (pl.sakk, bújárszűszás , tájékozódási futás) a szakszövetségi budapesti diákolimpiai versenyek lebonyolításában. A diákolimpiai versenyeken kívül több fővárosi iskolák részére megrendezett sportesemény szervezésében, támogatásában részt vesznek. A tanév során havonta túra és természetjáró programokat szerveznek. A szövetség célja, hogy a diákolimpiai versenyrendszer minél több nem igazolt versenyző is csatlakozzon be, az ő becsatornázásukra hozták létre a B kategóriás versenyeket. A szövetség a testnevelő tanárokkal és az iskolákkal közvetlenül kapcsolatot tart fenn.

Budapesti Súlyemelő Szövetség

A szövetség 200 felnőtt és 350 utánpótlás sportolót ér el évente.

A szövetség versenyrendszere az utánpótlásra épül, a 8-20 év közötti versenyzők részére rendez meg versenyeket. Évente 9-10 versenyt rendez, köztük kettő nemzetközi versenyt (Budapest Kupa, Soroksár Kupa). Kültéri sportpályákat is használ a szövetség, és egészségmegőrző eseményeket rendez (így kapcsolódik be a szövetség életébe a street work out). A szövetség felismerte, hogy a sportaktivitások 90%-ához kapcsolódik a súly, ennek mentén rendez szabadidős rendezvényeket is. Összehangolja a területi sportági szakosztályok, egyesületek működését, munkájukat segítik, valamint ellátják az érdekképviseletüket. Kidolgoztak több utánpótlás fejlesztő, (mind szabadidősport, mind versenysport területén) programokat, és működtetik, immár tíz éve. A kidolgozott programban az edzéseken felvett információk által, ok-okozati kapcsolatokat hoz létre az agy. Vagyis az agy tanul, mindezt játékos egészségmegőrző módon, a tervezett mozgásoknak köszönhetően. Évente 9-10 versenyt, köztük két nagyszabású nemzetközi megmérettetést szervez a Budapesti Súlyemelő Szövetség. Évente (normál helyzetben) 7-8 alkalommal a Budapest Válogatott külföldi tornákon is részt vesz, ezzel is öregbítve Budapest Főváros jó hírnevét.

Budapesti Búvár Szövetség

A szövetség közel 500 sportolót ér el évente.

Budapest területén irányítja, szervezi és ellenőrzi a búvár sportot- és egyéb célú búvár tevékenységet, népszerűsíti, valamint fejleszti azt. Közreműködik a jogszabályokban meghatározott állami és önkormányzati sportfeladatok ellátásában. Képviseli sportágának és tagjainak érdekeit. Szervezi a budapesti búvár sport tevékenységét a MBSZ ajánlásainak és szabályzatainak megfelelően az állami, helyi önkormányzati és más társadalmi szervektől elvárt módon. Minden alkalmas eszközzel fejleszti és elősegíti a víz alatti világ megismerését, valamint a part környezetvédelmét és a víz alatti sporttevékenységet. A versenyrendszere alapján, nyáron nyíltvízi, azon kívül uszodákban rendez eseményeket. A versenyeken felül, szabadidős és egyéb társadalmi tevékenységet is végez: sportágválasztókon jelenik meg, katasztrófavédelmi megjelenései vannak, illetve kiállításokat szervez.

Budapesti Élet és Vízimentő Szövetség

A szövetség 80 felnőttet és 200 utánpótlás korút ér el.

Budapesten látja el az élet- és vízi mentő sportágban folyó közhasznú tevékenységet, népszerűsíti, valamint fejleszti azt. Közreműködik a jogszabályokban meghatározott állami sportfeladatok ellátásában. A szövetséget közhasznú sporttevékenysége, az ár és belvízvédekezésbe, katasztrófa-elhárító és mentés tevékenységi körében nyújtott közhasznú szolgáltatásait a Szövetség tagságán kívül bármely más harmadik személy is igénybe veheti. Feladata a vízimentő, mentőbúvár és egyéb mentési tevékenység oktatása (hegyi, barlangi, stb.).

Budapesti Kajak-Kenu Szövetség

A szövetség 140 felnőtt és közel 2000 utánpótlás sportolót ér el.

Feladatai között szerepel a hazai versenynaptár meghatározása és a nemzetközi versenyeken való részvétel meghatározása, szervezése. A sportág felnőtt és utánpótlás versenyrendszerének kialakítása, folyamatos elemzése és korszerűsítése, valamint a szabadidő és diáksport népszerűsítése. A Budapest Bajnokság és Kupa kajak-kenu versenyrendszere mellett SUP és sárkányhajós események szervezése a rekreáció és sportágfejlesztés jegyében. Budapest képviselete a sportág nemzetközi szervezeteiben, részt vesz a sportág nemzetközi szövetségének munkájában. Szerepvállalás a sportág utánpótlás-fejlesztési koncepciójának meghatározásában és gondoskodás annak végrehajtásáról. A sportág sportszakember-képzésének elősegítése és a sportszakemberek továbbképzési rendszerének működtetése.

Budapesti Sakk Szövetség

A szövetség közel 2500 felnőtt, 70 szenior és 1600 utánpótlás sportolót ér el.

Kialakítja a sakk sportág budapesti versenyrendszerét. Szervezi, koordinálja és összehangolja Budapest sakk versenysport életét, kiemelt figyelmet fordítva a diáksportra és az utánpótlás biztosítására. Szervezi és koordinálja a főváros területén működő sportegyesületek sakk szakosztályai, valamint azok tagjai sakk sporttevékenységét, képviseli azok érdekeit. Működteti a budapesti felnőtt és ifjúsági csapatbajnokságot. Koordinálja a rapid és értékszám szerző versenyek szervezését. Lebonyolítja a diák sakk olimpia budapesti egyéni és csapatversenyait. Részt vesz a sportszakemberek, a versenybírók képzésében, továbbképzésében, minősítésében és nyilvántartásában. Népszerűsíti a sakkot, mint sportot és szabadidős tevékenységet. Ellátja a budapesti sakk sporttal kapcsolatos tájékoztató- és reklámtevékenységet. Gondozza a BSSZ internetes honlapját.

Budapesti Baseball és Softball Szövetség

A szövetség 150 felnőtt, 100 szenior-, és 230 utánpótlás sportolót ér el.

A szövetség tagsága utánpótlás-nevelés képzésével foglalkozik, az U10-tól az U18-as korosztályig bezárólag. Nemzetközi megjelenései: hazai U12-es Európa-bajnokság megrendezése, osztrák bajnokságban való részvétel tervezése, a feltételek kialakítása és biztosítása. Létrehozta a Duna-menti országok részvételével a DYBL-League-et, ahol az U10-tól az U18-as korosztályok számára a külföldi csapatok részvételével szervez nemzetközi utánpótlás bajnokságot. Támogatja és aktívan részt vesz a baseball utánpótlás toborzás terén. Nemzetközi és hazai utánpótlás tornákat szervez. A sportág megismertetése és népszerűsítése céljából minden évben gyermek-szülő baseball sportnapot szervez.

Budapesti Tájéfutók Szövetsége

A szövetség közel 1000 felnőtt, 2100 szenior, és 1300 utánpótlás sportolót ér el.

Lebonyolítja a Budapest Kupa versenysorozatot, Budapest eldugott parkjaiban és erdeiben. Emellett rendez emlékversenyeket, Budapest Bajnokságokat, Budapesti Tájéfutó Napokat. Feladata versenybírói tanfolyamok szervezése és lebonyolítása, illetve a sportág népszerűsítése a fővárosban. Tagszervezetei számára biztosítja Budapest és környéke tájéfutó térképeinek elérését.

Budapesti Rádióamatőr Szövetség

A szövetség közel 500 főt ér el évente.

Három szakágból tevődik össze a sportág: (1) RTF - erdei 8-10 kilométeres futás, (2) éter; (3) gyorstávírás. A Puskás Tivadar Verseny a fő versenyük, mely mellett rendeznek egyéb nosztalgiaversenyeket is.

Fogyatékkal Élők Budapesti Sportszövetsége

A szövetség közel 700 fogyatékkal élő sportolót ér el évente.

1992-ben Mozgáskorlátozottak Budapesti Sportszövetsége néven jött létre, majd az igényeknek megfelelően 2000-ben átalakult a jelenlegi formába, hogy minden fogyatékosági ág, női és férfi, valamint minden korosztály részére biztosítsa a mindennapi sportolás lehetőségét Budapesten, és annak agglomerációjában. Emellett nyílt működéssel az ország bármely területén élők részt vehetnek a szövetség sportmozgalmában. Kialakított rendszerükben megtalálható a szabadidős,- verseny,- ifjúsági,- felnőtt, és szeniorok részére biztosított sportlehetőség, valamint verseny lehetőség hazai és nemzetközi szinten. Szabadidős rendszer lényege az egészségmegőrzése mellett, az utánpótlás nevelés iskolai, és tanintézményen kívüli lehetőségének biztosítása, új hatékony fejlesztőprogram kialakítása, és elterjesztése. Hazai versenyek közül kiemelkedik az úszás, mely nagyon népszerű, évi három alkalommal kerül megrendezésre. Eseményenként a résztvevők száma 80-120 fő között alakul, melynek korlátot a létesítmény befogadó képessége szab. A látássérültek eseményein is egyre nő a résztvevők létszáma, Show down /vak asztalitenisz/, résztvevők száma 8 főről 44 főre emelkedett, jelenleg már nemzetközi szinten is szép eredményeket érnek el. Ugyan ez vonatkozik a csörgőlabdára, valamint az EURO CHESS-re, mely nemzetközi sakkversenyen 2017-ben 6 nemzet, 52 sportolója vett részt. Kosárlabda sportágban értelmileg akadályozott, és halmozottan sérült sportolók jeleskedtek. A FEBSSZ támogatásával, 2019-ben 52 sportoló részvételével sikeres nemzetközi eseményt is rendezett a szövetség. Mindemellett Sasváriné, Paulik Ilona volt paralimpikon emlékére, minden évben nemzetközi versenyt ír ki a szövetség, általában két-három nemzet részvételével. A karate az a sportág, melyben a legkiemelkedőbb eseményeket rendez a szövetség, mivel online is elérhető mind az edzés, mind pedig a verseny lehetőség. 2018-19-ben rendezett Nk. versenyeken 130-140 fő között mozgott a résztvevők száma. 2020-ban a szövetség rendezte meg az Inclusive Karate EB - t, 16 nemzet, és 209 sportoló részvételével.

Budapesti Sportlövő Szövetség

A szövetség 1400 sportolót ér el, melyből 200 fő utánpótláskorú.

A BSSZ a budapesti sportlövő egyesületek képviseltét és rendszeres sportesemények rendezését tekinti fő feladatának. A felnőtt versenyzők mellett kiemelt figyelmet fordít az utánpótlás korú versenyzők nevelésére. Az amatőr versenyzők taglétszáma meghatározó, de több budapesti egyesületben folyik nemzetközi szintű élsportnevelés is, aminek köszönhetően a kiemelt rangos eseményeken: Olimpián, Világbajnokságon, Európa – bajnokságon képviselik a

fővárost és érnek el kiemelkedő eredményeket. A Budapesti Sportlövő Szövetség tagegyesületeinek száma 52.

A következő évek egyik főfeladata továbbra is a versenyzői létszám emelése, kiemelt figyelemmel a minőségi utánpótlás nevelésre. A szövetségnek 12 hazai rendezésű eseménye van évente, ezek a következők:

- Légfegyveres Budapest Bajnokság,
- Nyári Budapest Bajnokság
- Általános és Középiskolások Budapest Bajnokság
- Nagyöbű Budapest Bajnokság
- Téli Budapest Kupa, I-II-III. forduló
- Utánpótlás Budapest Kupa I-II-III. forduló
- Budapesti Diák Olimpia
- Szuper Kupa

Budapesti Röplabda Szövetség

A szövetség közel 2600 sportolót ér el évente.

A fővárosban szervezi, irányítja és ellenőrzi a röplabda sportágban folyó tevékenységet, népszerűsíti a röplabdajátékot, képviseli a sportág és tagjai érdekeit. Vezeti a röplabdasport fővárosi nyilvántartásait, valamint közreműködik a sportszakemberek továbbképzésében. Lebonyolítja a Budapest bajnokságot (felnőttek, utánpótlás, universitas, diákolimpiai küzdelmek). Rendez nemzetközi versenyt is: Apáth József Nemzetközi Torna, ahova általában 6 országból érkeznek versenyzők.

Budapesti Kézilabda Szövetség

A szövetség közel 6000 sportolót ér el évente.

A szövetség biztosítja a kézilabda sportág és ezek szakágai (kézilabda, strandkézilabda, szivacskezilabda, kerekesszékes-kézilabda, utcai kézilabda, csörgőlabda) működését. Kialakítja a sportág budapesti versenyrendszerét és ez alapján szervezi bajnokságait, kiemelt tornáit. Működteti a budapesti korosztályos válogatott kereteket, elősegíti a sportolók részvételét a nemzetközi sporteseményeken. Gondoskodik a sportág utánpótlás-fejlesztési koncepciójának végrehajtásáról. Ellátja a sportág fogyatékkal élők sportjával, valamint a szabadidős sporttevékenységgel összefüggő feladatokat. Őszi-tavaszi fordulókkal rendezi a Budapest Felnőtt női és férfi bajnokságok csoportjait, az országos szövetség által kiírt utánpótlás gyermekbajnokságok korcsoportjának lebonyolítását és a kisiskolás versenyrendszerek, játéknapi lebonyolítása is a Budapesti Kézilabda Szövetség feladata. Továbbá az országos szövetség által reá bízott U16,

serdülő, ifjúsági és NBII felnőtt bajnokságok 1-1 csoportjának rendezése is hatáskörébe tartozik. A játékvezetői követelményrendszernek megfelelően képi illetve továbbképzési, vizsgáztatja a budapesti játékvezetőket és versenybírókat. Ellátja a területileg hozzátartozó sportszervezetek érdekképviselését. A Budapesti Kézilabda Szövetség által rendezett versenyrendszerekben és a kiemelt tornáikon, több mint 6000 sportoló vesz részt, éves szinten kb.3000 mérkőzést bonyolít le.

A sokszínűségét felmutató sportszövetségi rendszer lehetőséget biztosíthat arra, hogy a szabadidős- amatőr- és versenysport mentén, minden korosztályt elérve, szakmai alapokra fektetett sporttartalom kerüljön átadásra a budapesti lakosság számára. A több évtizedes múlttal rendelkező szövetségek sportágukban a szaktudás területi központját jelentik, ezen tudásbázis hasznosítása elsődleges célja kell hogy legyen a fővárosi sportnak.

Nehézséget jelent, hogy a fővárosi sportszövetségek között rendkívül nagyok a különbségek. Vannak olyan szövetségek, amelyek a fejlődésben ki tudtak építeni egy lineáris vonalat, diverzifikált működés jellemzi őket, és működésükben stabilabbak. Azonban vannak olyan szövetségek, amelyek fennmaradása jelenleg csak önkormányzati támogatások által lehetséges. A budapesti sportszövetségek tekintetében már sikeresnek mondható az a szervezet, amely a saját költségvetésének 40-50%-át elő tudja teremteni pályázati forrásokból, az utánpótlás-nevelés havidíjaiból és egyéb kisebb bevételekből. Azok a szövetségek, amelyek piaci bevételeket tudnak bevonnani, sokkal stabilabban és eredményesebben tudnak működni.

Nehézséget jelent az is, hogy a szövetségek rendkívül eltérő lehetőségekkel rendelkeznek, akár sportágspecifikáció, akár hagyományokra épülő jellemzők által, így működésüket is speciálisan szükséges kezelni.

A szövetségek számára – bár sportáganként különböző mértékben és módon - de több esetben problémát jelenthet a sportlétesítmények elérése, a sportversenyek és rendezvények tekintetében. Megemlítendő probléma egyes sportlétesítmények magas (és folyamatosan növekvő) bérleti díja, a létesítmények telítettségéből adódó hozzáférhetetlenség, vagy az élsport és szabadidősport jellegek közötti prioritizálás

és megkülönböztetés. A sportlétesítmények hozzáférhetőségét fejleszteni szükséges annak érdekében, hogy minél szélesebb kör számára használhatóvá váljon.

Fejlesztendő terület továbbá az országos és budapesti sportszövetségek közötti együttműködés, - mindamelllett, hogy sok esetben a két szövetségi szint között rendkívül jó a szakmai együttműködés - vannak olyan sportágak, melyek budapesti szintű szerepe nem stabilan kialakított.

Célként szükséges megfogalmazni tehát a sportszövetségek népszerűsítését, a kialakult pénzügyi modelljük átformálását, valamint a különböző együttműködési szintek erősítését.

Célkitűzés lehet, a budapesti sportszövetségek részére egy bővebb cselekvési terv kidolgozása is, mely hiánypótló dokumentum segítheti a mindennapi hatékony működést.

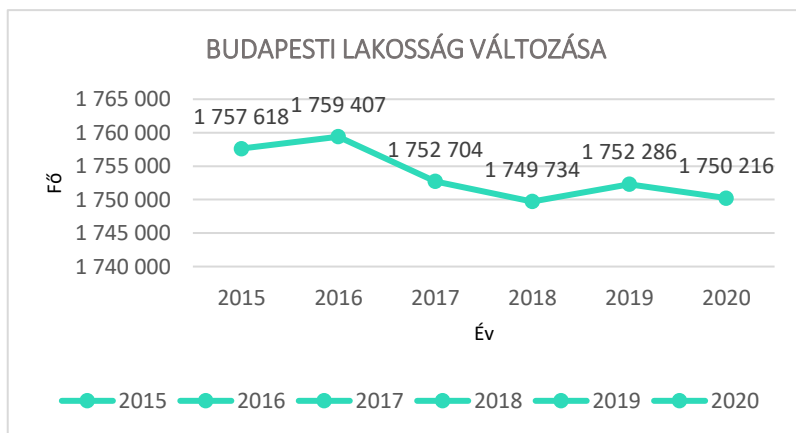
Budapest Sportkonceptiója segítséget nyújthat a budapesti sportszövetségek pozíciójának erősítésében, népszerűsítésében, a szövetségeknél összpontosult tudás összefogásában és ezek hasznosításában.

Budapesti adottságok és kihívások a sportkoncepció szemüvegén keresztül

Budapesti lakosságszám

Budapest lakossága 2021. évben 1 662 996 fő, mely létszám évről évre csökkenő tendenciát mutat, a 2015. évhez képest 94 622 fővel csökkent az állandó lakossági létszám.¹⁷ Ezen szám adatok háttérében a mortalitási arányok, és a születések száma mellett, egyéb tényezők is megjelennek, például a „városból el” és az „agglomerációba ki” trend folyamata, mely ugyancsak hatással van a negatív irányú tendenciára.

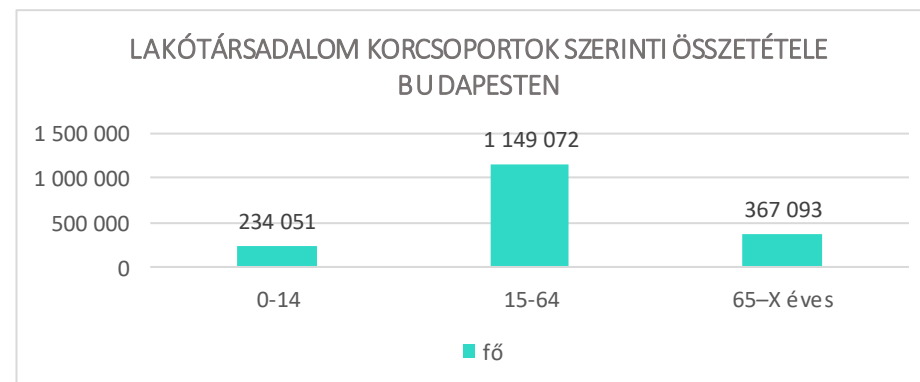

Korosodó társadalom

Az Európai Bizottság Ageing Europe című kiadványa alapján 2019. évben 90,5 millió fő volt a 65 éves vagy annál idősebb állampolgárok száma az Európai Unióban, mely szám az EU teljes lakosságának mintegy ötödét (20,3%) teszi ki. A társadalom elöregedése egyre égetőbb probléma, hiszen jelen tendencia alapján az idősek száma az EU-n belül 2050-re elérheti akár a 129,8 millió főt is, mellyel arányuk a populáción belül közel egyharmadra növekszik (29,4%).

¹⁷ Ksh, 2021. évi adatai alapján

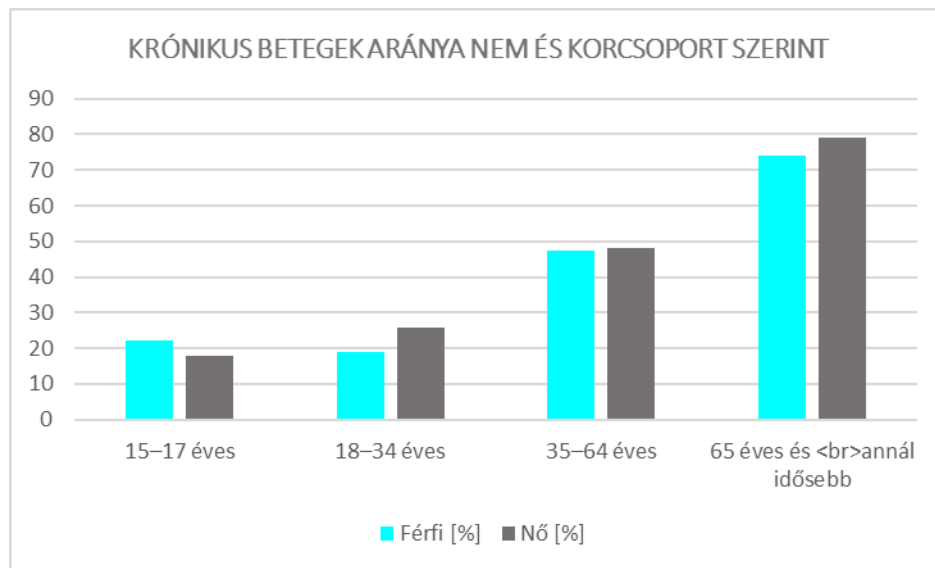
Hazai viszonylatban is korosodik a társadalom, Budapest lakosságának közel egyötöde (367 093 fő) 65 év feletti.¹⁸

Jelentős a krónikus betegséggel élők száma

A Ksh 2019. évi Európai lakossági egészségfelmérése alapján, országos szinten a lakosság 48%-a küzd krónikus betegséggel. A nők többen küzdenek ilyen betegséggel (51%), mint a férfiak (44%). A krónikus betegek aránya az életkorral párhuzamosan emelkedik, a 15-17 évesek egyötödének, a 65 évesek és annál idősebbek 77%-ának volt krónikus egészségi problémája. A krónikus betegek aránya a 15-17 évesek kivételével mindegyik korcsoportban a nők körében magasabb.

¹⁸ Ksh, 2021. évi adatai alapján

A krónikus megbetegedéseken belül is kiemelkedő a mozgásszegény életmódból eredeztethető betegségek aránya, mint a magas vérnyomás (31%) és más szív- és érrendszeri betegségek, a mozgásszervi betegségek, különösen a hát- és gerincfájás (21%), ízületi kopás (17%), az anyagcsere-betegségek (például cukorbetegség 8%) gyakorisága, de a mentális betegségek is jelentős terheket jelentenek, például a krónikus depresszió a lakosság 4%-át érinti.¹⁹

Mindezen adat rámutat a mozgás- és egészséges életmód fontosságára.

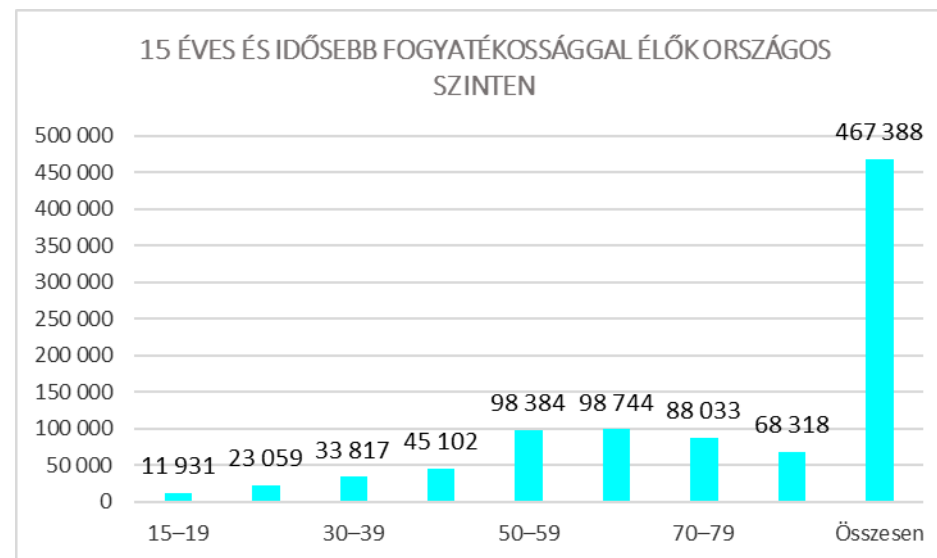
Vékony városi zöldinfrastruktúra

A FŐKERT 2019. évi adatai alapján, Budapesten 6,000,000m² zöldterület található, ami a főváros területének 54%-át teszi ki. Az egy lakosra jutó zöldfelület átlagosan kb. 150 m²/fő, azonban egyes budapesti kerületek, zónák értékei az átlagtól nagyságrendekkel eltérhetnek. Például míg a VII. kerületben a zöldfelület 2,1 m²/fő, addig a XXIII. kerületben ez csaknem 1100 m²/fő. A lakosság számára valójában elérhető, közcélú, minőségi zöldfelület mindennek azonban csak töredéke, átlagosan

kb. 5 m²/fő, ami a belső kerületekben akár 1 m²/fő alatti zöldterület-ellátottságot jelent. Budapesten a zöldfelület-ellátottság kedvezőtlen - az európai nagyvárosokkal összehasonlítva a középmezőnyt sem éri el. Mindez pedig hatással lehet a stresszkezelésre, az elégedettség és nyugodtság állapotára, a prevencióra és az egészséges rekreációs tevékenységek megvalósulására is.

Fogyatékkal élők integrációjának szükségessége

A fővárosi népesség 3,8 %-a él valamilyen fogyatékossgal. A fogyatékkal élők közel fele mozgássérült, ezt követően a leggyakoribb a hallássérültség és a gyengénlátás, vakság. Országos szinten, a 2011. évi népszámlálás adatai alapján megközelítően összesen 500 ezer a fogyatékkal élők létszáma. Egy igen népes társadalmi csoportról van szó, melynek tagjai számára az életvitele szempontjából rendkívül fontos, hogy bizonyos jogi, környezeti, szociális, infrastrukturális feltételek adottak legyenek. Ezek garantálása össztársadalmi erőfeszítést és együttműködést igényel.

¹⁹ Ksh 2019. évi Európai lakossági egészségfelmérése alapján

A rendszeres fizikai aktivitás bármely formája alkalmas a testi-lelki egészség és a pszichoszociális jóllét javítására, a szorongás oldására, csapatban üzött változatai pedig a társas kapcsolatok kialakításának, megerősítésének is kiváló eszközei. Ebből következik, hogy a fogyatékossgal élők körében kiemelt jelentősége van annak, hogy - lehetőségeikhez mérten - minél többen végezzenek rendszeres testmozgást, vegyenek részt fizikai aktivitással járó közösségi eseményeken, akár egyéni, akár csapatsport megvalósulásával. Kiemelt célként szükséges tehát kezelni a fogyatékkal élők sportolásának támogatását, hiszen a sport, a sérült emberek esetében sem csak egy eszköz az egészségmegőrzésére, és az önállóság biztosítására, hanem az aktív pihenés és a társadalomba történő hatékony betagozódás egyik formája is lehet.

Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok integrációjának szükségessége

A KSH 2019. évi felmérése alapján, a teljes népesség 17,7%-át, 1 millió 695 ezer főt érintett a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata. A relatív jövedelmi szegénység a magyar lakosság 12,2%-át, a súlyos anyagi depriváció a lakosság 8,0%-át, a nagyon alacsony munkaintenzitás pedig 3,6%-át érintette. A legkedvezőbb helyzet Budapest lakosságára jellemző, a budapesti lakosság 11,2%-át érintette a szegénység vagy kirekesztettség kockázata, míg a legszegényebb Észak-Magyarország. Az elmúlt évhez képest, a társadalmi kirekesztettség és szegénység vonatkozásában a legnagyobb mértékű (6,8%-os) javulás a pesti régióban történt.

A roma népesség szegénységi kockázatai javuló tendenciát mutatnak, azonban még mindig az országos átlag háromszorosa esetükben a jövedelmi szegénység kockázata²⁰.

A szegénységi faktorok vizsgálata mellett fontos előtérbe helyezni a negatív megkülönböztetésben részesülő csoportok integrációját is. Fontos cél, a különböző etnikai, kulturális, társadalmi csoportok egyenrangú kezelése. A társadalmi integrációban a sport indikátor lehet, harmonikus interakciót és szolidaritást elősegítő tényezőként azonosítható.

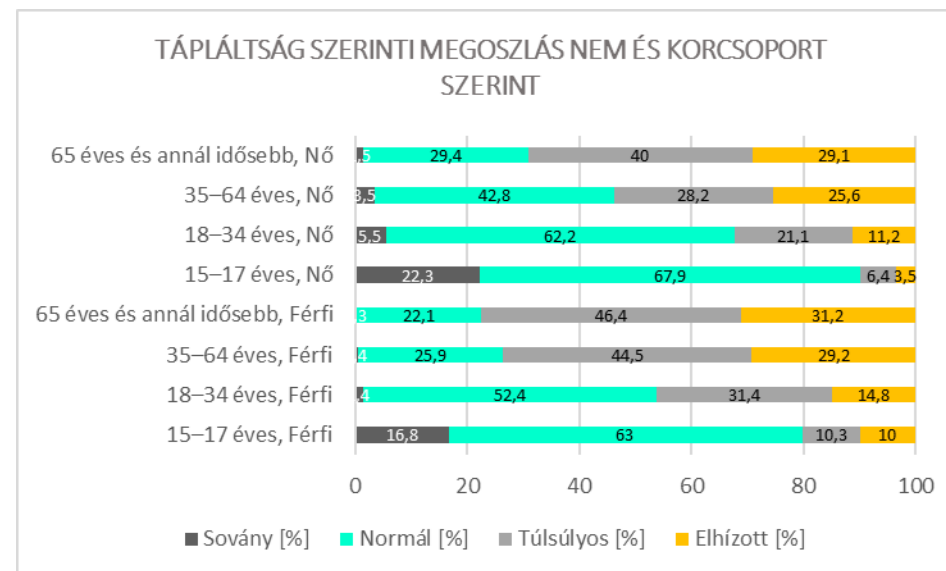
Az integrációs törekvések során a fővárosban élő bevándorló/menekült háttérrel rendelkező egyénekre is figyelemmel kell lenni. Annak ellenére, hogy ezen rendkívül heterogén csoport létszáma nem olyan szignifikáns, mint például a nyugat-európai nagyvárosokban, Budapestet az utóbbi évtizedben egyre több nem uniós állampolgár választotta letelepedési helyének.

A menekült státusszal rendelkező harmadik országbeli állampolgárok tekintetében az önkormányzatok által nyújtandó sportoláson keresztüli integrációs lehetőség megteremtése igencsak fontos. Erre vonatkozó mintaprojektek és menekültekkel foglalkozó sportszervezetek különösen a 8. és 9. kerületben léteznek.

Magas a túlsúlyosak és elhízottak száma a testtömeg-index (BMI) alapján

Az országos arányokat tekintve, a BMI alapján meghatározott tápláltsági kategóriák szerint a magyar lakosság némileg kisebb része, 39%-a számít normál testsúlyúnak. Ezzel szemben a népesség 58%-ának súlytöbblete van.

A férfiak közül többen küzdenek súlyproblémával, 65%-uk tekinthető túlsúlyosnak vagy elhízottnak, 1,4%-uk soványnak, míg a nők körében az előbbiek aránya kisebb (52%), utóbbiaké nagyobb (3,9%). Az életkor emelkedésével nő a súlytöbblettel rendelkezők, viszont csökken a soványak aránya. A 15-17 évesek 16%-a túlsúlyos vagy elhízott, 19%-a sovány, szemben a 65 évesek és annál idősebbekre jellemző adatokkal, ahol 72% túlsúlyos vagy elhízott, illetve csupán 1,0% sovány.²¹

²⁰ Ksh, 2019. évi adatai alapján

²¹ Ksh 2019. évi Európai lakossági egészségfelmérése

Ülő társadalom jelensége

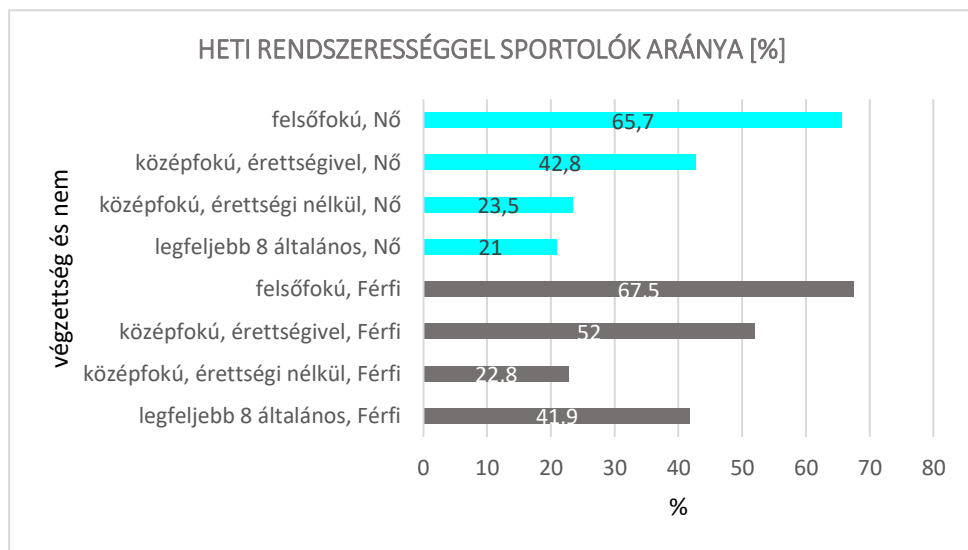
A munkahelyen történő munkavégzés, illetve a nem dolgozók esetén az otthon végzett munka (pl. házimunka, kertészkedés) során a népesség 40%-a nagyrészt ül, 11%-a egyhelyben áll, 42%-a többnyire sétál vagy könnyű mozgást végez munkája során, valamint 6,7%-a nehéz fizikai munkát végez (*Ksh 2019. évi Európai lakossági egészségfelmérése alapján*). Az ülő életmód számos krónikus betegség előszobája lehet, így fokozott figyelmet szükséges fordítani a mozgás valamilyen szintű és mértékű beiktatására.

Kevés a sportolással eltöltött idő

A *Ksh 2019. évi Európai Lakossági* felmérése alapján, a lakosság csupán 43%-a tölt legalább hetente egyszer minimum tíz percet folyamatos mozgással, sportolással. A férfiak nagyobb része végez legalább hetente ilyen jellegű testmozgást (45%), mint a nők (40%). Az életkor emelkedésével fokozatosan csökken a rendszeresen sportolók aránya, míg a 15-17 évesek 79%-a, a 65 évesek és annál idősebbek 26%-a sportol legalább hetente egyszer.

A sportolás valószínűsége az iskolai végzettséggel is összefüggésbe hozható. A diplomások kétharmada folytat legalább hetente valamilyen sporttevékenységet, szemben az alacsonyabb végzettségűekkel. Utóbbiak nagyobb része végez könnyű vagy nehéz fizikai munkát, így szabadidejük kisebb részét fordítják testmozgásra, mint a főként ülő munkát végzők.

Budapest Sportkonceptiója mindezen tárgyalt kihívásokra kíván megoldást, választ adni. A sportkonceptió céljai és irányai Budapest adottságaihoz mérten kerültek kialakításra, támaszkodva a pozitívumokra, és alkalmazkodva a hátrányokhoz.

Akcióterv és célkitűzések

Törvényi meghatározás alapján (*Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.) 13. § (1) bekezdés 15. pontja, a 23. § (4) bekezdés 8. pontja, valamint a sportról szóló 2004. évi I. tv. 55. § (1), (2), (3), (6) bekezdése értelmében*), a helyi önkormányzatok közfeladatellátásának egy rész-szégmensét jelenti a sport, mint közfeladat. Ennek meg kell valósulnia a fővárosi szintű sport és szabadidősporttal kapcsolatos feladatok ellátásával, a helyi sportfejlesztési koncepció meghatározásával és megvalósításával, a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel való együttműködéssel, valamint az önkormányzat tulajdonát képező sportlétesítmények fenntartásával, működtetésével.

További feladat és cél a különböző iskolai sportkörök működésének támogatása - akár a diáksport-egyesületek bevonása mentén -, a helyi sportszövetségek működésének segítése, valamint a sportszakember képzésben való képzés és továbbképzésben való közreműködés. Sportszervezési feladatként szükséges részt venni a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakításában, valamint az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolításában. Cél a nemzetközi sportkapcsolatok létesítése és ápolása, valamint szükséges közreműködni a sport népszerűsítésében, a mozgásgazdag életmóddal kapcsolatos sporttudományos felvilágosító tevékenység szervezésében. Mindemellett meghatározott irány a sportorvosi tevékenység feltételeinek biztosításában való közreműködés is.

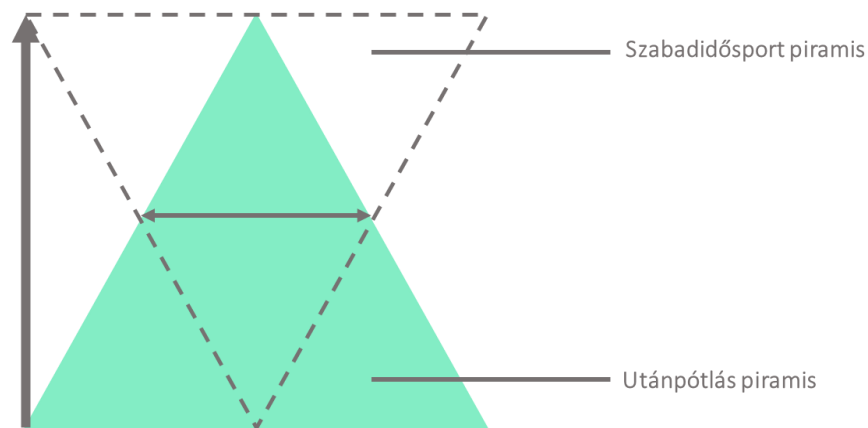
SZÍNTÉR ERŐSÍTÉSE: rendszeres testmozgás - mozgásgazdag életmód

1. Előterbe helyezzük a szabadidősportot és az utánpótlás-nevelést!

Az utánpótlás-nevelés kiterjed mind az iskolai- és diáksport, az egyesületi-, a vállalkozás jellegű-, valamint sportszövetségi utánpótlás-nevelés módozataira. Hazai vonatkozásban, mindez szervezeti és finanszírozási rendszere a piramiselv mentén szerveződik, azaz széles bázisból szűkül. Alapvető cél, hogy a piramiselv alapú működés kiegészítésre kerüljön, azaz a felvevő- és megtartóképeség javuljon, és így az idő haladtával minél szélesebb réteget tartson mozgásban. Ennek mentén fő célként tűzhető ki, hogy az utánpótlásnevelésben történő kiválasztódást követően a szabadidősport megtartsa a fiatalokat, elsődleges alternatívát nyújtva számukra. (Speciális vonatkozása az utánpótlás-nevelésnek - a látványcsapatsportágak tekintetében - a tao támogatás jelensége, mely tényezőt az elemzések végzésekor szükséges figyelembe venni).

A mozgásgazdag életmód és rendszeres testmozgás témakörében kiemelt cél a szabadidősportolók számának növelése, és az életkorokon átívelő sportolás megvalósulása. A szintéren megvalósuló kettős, azaz az utánpótlás (utánpótlás piramis), valamint a szabadidősport (szabadidősport piramis) összevetésével széles horizontú fedés eszközölhető, ezek összeillesztésével ideális arányú aktivitási intenzitás képezhető le: utánpótlás-nevelésből kiválasztott élsportoló-, vagy életemelítő szabadidősportoló.

Az utánpótlás-nevelés és szabadidősport piramisának összeillesztése

JÓ GYAKORLATOK

Közterület, a köz érdekében - Sportolás a rakparton

A 2020. évben került bevezetésre a gyakorlat, miszerint hétfévente a gyalogosoké a pesti alsórakpart, az autós forgalom kizárásra kerül a területről. A pesti rakpart lezárásával lehetőség nyílt arra, hogy új városi területeken, különböző szabadidősport aktivitások teret nyerjenek, így az autóforgalomtól lezárt időszakokban a görkorcsolyázástól, a jógázáson át, egészen a lézer run-ig több sportág is megmutatkozhat. A fővárosi városvezetésnek továbbra is célja, hogy a közterületek elérhetőek legyenek a lakosság számára, az utak időszakonként autómentesítésre kerüljenek, és ezáltal ezeken hasznos közösségi tevékenységek érvényesülhessenek-, kiemelt tekintettel a sportra. Mindezzel

bővíthető a sportolásra alkalmas területek száma, és így elérhetőbbé válik a sporttevékenység a lakosság számára.

Sportesemény naptár

A Fővárosi Közgyűlés 40/2012. (05.08.) sz. határozatával alkotta meg a fővárosi önkormányzati tulajdonú közterületeken megrendezésre kerülő futó sportesemények szabályozásáról szóló 40/2012. (V.8.) Főv. Kgy. rendeletet (továbbiakban: futórendelet). A futórendelet megalkotásakor elsődleges szempont volt, hogy egységes, átlátható és nyilvános pályázati eljárás keretében lehessen közterületi futósportesemények rendezésére pályázni. A naptár-rendszer alapján előszűrésre kerülnek a közterületi események, melyek a naptárban való szereplés alapján kapnak jogosultságot közterülethasználati-hozzájárulásra. Tekintettel arra, hogy jelenleg csak a fővárosi önkormányzati tulajdonú közterületeken megrendezett futóesemények tartoznak a szabályozás hatálya alá, további fővárosi közterületet érintő nagy sportesemények (mint például: kerékpáros, görkorcsolyás stb. közterületi események) nem, így indokoltá vált szélesített körben- sportesemény kategória-mátrixot kialakítani (minden eseménytípust lefedve), melyben sportszakmai, valamint közterülethasználati- és forgalomtechnikai tényezők együttesen szerepelnek, és ezáltal átláthatóbbá és irányíthatóbbá válhat a szabályozás, és optimalizálhatóbb a város terheltségi mértéke. A közterületi nagyszabású sportesemények többek között pályázati rendszerben, súlyozási szempontrendszer alapján kerülhetnek így elbírálásra. Mindennek alapján egy új, átfogó rendelet kerül megalkotásra, mellyel biztosítottá válhat a szabályozott eseményszervezés, valamint optimális összetételű sportesemény naptár kerülhet megalkotásra.

Ingyenes sportesemények

A koronavírus-járvány után, a Fővárosi Önkormányzat célként tűzte ki, hogy megteremtse a széleskörű, fővárosi szintű sportolás lehetőségét, így 2020 nyarától kezdődően ingyenes lakossági sportesemény sorozatot indított több mint 30 sportág bevonásával (lásd. *ReStart Sportsziget 2020, BeActive Budapest 2021, Jóga Világnapja 2021 stb.*). Az ingyenes sportesemények központja a Margitszigeti Atlétikai Centrum, azonban egyéb közterületek bevonása is előtérbe került, így közvetlenül az emberekhez víve a sportolás lehetőségét (lásd. *Fővárosi Őtkarikás Napok a Városháza Parkban*).

Az ingyenes sportesemények a Budapesti Sportszolgáltató Központ Nkft. és az országos sportági szakszövetségek budapesti szövetségei közreműködésével valósultak meg. A Fővárosi Önkormányzatnak célja, hogy további ingyenes

sporteseményekkel szélesítse a sportolás lakossági szintű megvalósulását, mindezt rendszeresen visszatérő módon.

Sporttámogatás

A Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül nyújtott-, pályázat alapú sporttámogatások lehetőséget biztosítanak a helyi sportszervezetek működésére, beleértve különböző sportegyesületek működését, szabadidősport szervezetek tevékenységét, sportiskolák fejlesztését stb. A támogatási rendszer alapján az önkormányzat közvetetten részt vesz a sporttevékenységek számának növelésében, valamint az utánpótlás-nevelés fejlesztésében.

CÉLOK

- Cél, az utánpótlás- és szabadidősport piramis összeillesztése mentén, minél szélesebb körben mozgásban tartani a budapesti lakosságot. Folyamatosan bővíteni kell a sportoló fiatalok létszámát, erősíteni a fiatalok sport iránti hajlandóságát, és erre alapozva kialakítani a szabadidősportba való széleskörű integrációt.
- Szükséges előmozdítani, hogy az utánpótlás-nevelésben érvényesülő kiválasztódást követően, a szabadidősport szegmense minél nagyobb létszámban megtartsa a lemorzsolódó fiatalokat.
- A célkitűzések között szerepel egy átlátható és hatékony finanszírozási rendszer kiépítése az utánpótlás-nevelés, diáksport, egyetemi-főiskolai sport, valamint szabadidősport vonatkozásában (szabadidősport egyesületek támogatása, Budapesti Diákolimpiai rendszer fejlesztése és támogatása, sportiskolai támogatások biztosítása).
- Szükséges megalkotni a közterületi nagyrendezvényeket célzó rendeletet, mely alapján optimális naptárrendszerre épülő szabályozás érhető el - pályázat és bejelentés alapján -, mellyel koordinálhatóvá válik bármely típusú sportrendezvény közterületen történő megvalósulása (1. Kiemelt nagy nemzetközi sportesemény és kísérőrendezvényei (EB, VB, Világkupa stb.), 2. Futósportesemények, 3. Egyéb szabadidősport események és rendezvények, 4. Egyéb versenysport események).
- A Főváros célja, - egyszerre érvényesítve a mennyiségi és minőségi elemeket - minél magasabb számot elérni az ingyenes lakossági sportesemények biztosításában (közvetlenül a Fővárosi Önkormányzat szervezésében, illetve közvetetten a budapesti sportszövetségek és tagjaik, valamint a Főváros cégei szervezése által).

- Növelni kell a sportolásra alkalmas helyiségek és területek számát, és szükséges a meglévők hozzáférhetőségének szélesítése is. Előterbe kell helyezni a közösségi terek, közterületek, közparkok, és egyéb sportlétesítmények hasznosítását is.
- Kiemelt célként kezelendő az idősek sportja. Támogatni kell a generációk együttesen megvalósuló mozgását, sportolását, valamint ösztönözni és segíteni kell a budapesti kerületek senior sportban való tevékenységét. A senior sporttal foglalkozó budapesti sportszövetségek bevonása és támogatása ugyancsak kiemelt jelentőségű. Szükséges előterbe helyezni az idősek sportolási lehetőségeinek bővítését, sportolásuk megvalósulásának fejlesztését. Hatékony elérésük a 23 kerületen keresztül valósulhat meg, a kerületi kommunikációval és szerepvállalással, a kerületekben működő civil szervezetek és a nyugdíjas körök bevonásával, célzott kerületi rendezvények és programok lebonyolításával. A Főváros által szervezendő sportesemények során is kiemelt funkciót jelenthet az idősek sportja, a senior korosztályt kiemelt célcsoportként szükséges kezelni. Mindezt erősítve kedvezményrendszer kialakítása szükséges a senior foglalkozások, sportesemények, és sportlétesítmények használat tekintetében.
- Lehetőséget kellene biztosítani arra, hogy a nagy nemzetközi sporteseményeken érvényesülő élsport mellett megjelenhessen a szabadidősport és utánpótlássport, azaz a nagy tömegeket vonzó versenysport hullámán, különböző ifjúsági és szabadidősport aktivitások kaphassanak helyet (akár létesítményhasználat útján, akár kísérő eseményként való bevonás alapján).

2. Segítjük a fogyatékkal élők és hátrányos helyzetűek sportintegrációját!

Azok számára, akiknek valamely szervük károsodása miatt a mozgásteret beszűkült, esetleg mozgásuk korlátozottá vált, a fizikum fejlesztése az önállóság alapját jelentheti. A sport a fogyatékkal élő emberek esetében sem lehet csak egy eszköz az egészség megőrzésére, és az önállóság biztosítására, hanem az aktív pihenés egyik formája is lehet.

A sport, a sportolási lehetőség az Alaptörvényben biztosított alkotmányos alapjog. A földrajzi adottságból, gazdasági körülményekből, vagy nyelvi-kulturális háttérből fakadóan hátrányos helyzetű egyének esetében a sportoláshoz való hozzáférhetőség szűkebb lehetőségeket kínál, ennek fejlesztése és segítése, azaz ezen célcsoport sportintegrációjának megteremtése és támogatása kiemelten

fontos feladat. Hátrányos helyzetűek mindazok az egyének, illetve csoportok, melyek az őket körülvevő többségi populáció átlagától akár biológiai-szomatikus akár szellemi-lelki vagy szociális-gazdasági szempontból kedvezőtlen irányban, jelentős mértékben eltérnek.

JÓ GYAKORLATOK

Sporttámogatás

A helyi sportszövetségeknek - köztük a Fogyatékkal Élők Budapesti Sportszövetségének - minden évben lehetősége van pályázni működési támogatásra, mely pénzügyi támogatást, a pályázat elnyerése esetén közvetlenül a Fővárosi Önkormányzat biztosítja. A helyi szövetségek tagszervezeteiken keresztül célirányosan tudnak eredményt elérni az adott szegmens bevonásával, így a fogyatékkal élők, hátrányos helyzetű csoportok és egyének sportolásának megvalósítását is segíti ezen támogatási forma.

Mindemellett célként azonosítható két külön pályázat létrehozása;

Szabadidősport támogatása, valamint a hátrányos helyzetűeknek nyújtott sportprogramok szervezőinek támogatása. A pályázaton résztvevő szervezetek azokat a lakosokat érik el és nyújtanak nekik sportolási lehetőséget, akik nem versenyszerűen sportolnak, hanem a testi, lelki egészségük megőrzése érdekében keresnek szabadidős mozgásformát. Továbbá ezek azok a szervezetek, akik a hátrányos helyzetű, szegregációban élő gyerekeknek, fiatalok számára szerveznek szabadidős, integráló sportprogramokat. A társadalom perifériáján élőknek nyújtanak a sport segítségével olyan felzárkóztató lehetőségeket, melyek segítségével megelőzhető a további elkallódás és mérsékelhető a kilátástalanság problematikája.

Budapesti fogyatékkal élőkkel foglalkozó sportegyesületek sportcélú támogatása.

A fogyatékkal élők folyamatos integrációja a budapesti sportéletbe kiemelten fontos feladat. A pályázattal elsősorban fogyatékkal élők sporteseményeit, mozgásfejlesztőfejlesztő programjait, sportversenyait, valamint a fejlesztéshez és a speciális igényekhez szükséges kisösszegű eszközállomány fejlesztését lenne szükséges támogatni, ezzel is segítve a budapesti sportélet sokszínűségét.

Integrációs Sportnap

Ingyenes lakossági szabadidősport esemény szervezése, ahol integrált formában a fogyatékkal élők és épek együttesen mozoghatnak és próbálhatnak ki akár különböző speciális sporteszközöket is. Elsőként 2021. szeptemberében került sor ilyen nagyszabású sportesemény lebonyolítására. Ezen típusú esemény szervezési gyakorlat továbbvitele indokolt.

Szociális labdarúgó bajnokságok

2021. évben állt először a Fővárosi Önkormányzat és a Budapest Sportszolgáltató Központ Nkft. a Pauperek Kupája esemény mellé, mely egy hajléktalanellátó szervezetek közötti kispályás foci bajnokság. Az esemény célja az intézmények közötti kapcsolatépítés, kommunikáció erősítése, a hajléktalansággal kapcsolatos mindenkori negatív megítélés enyhítése, valamint a jó és hasznos közös időtöltés volt.

A Fővárosi Önkormányzat és BSK szervezésében valósult meg a Befogadó Budapest Kispályás Labdarúgó Torna is. A focikupán 8 olyan csapat mérte meg magát, amelyek hátrányos helyzetű fiataloknak is esélyt teremtenek. A Torna a Margitszigeti Atlétikai Centrumban valósult meg.

Az ilyen integratív erejű események jelentik a hátrányos helyzetű célcsoportok felzárkóztatásának alapját. A szociális bajnokságok, események megjelenése és minél nagyobb számban történő lebonyolítása elsődleges feladat.

CÉLOK

- Igény-és helyzetfelmérés alapján különböző integrációs modellek kialakítása indokolt.
- Szükséges a sportfinanszírozásba hangsúlyosabban bevonni a fogyatékkal élők sportjának támogatását, valamint előnyös juttatási metódusok kialakítása indokolt esetükben (sportszervezeti működési támogatások, célzott projekt-támogatások útján).
- Kiemelt feladat a fogyatékkal élők, és a hátrányos helyzetű csoportok képviselői szerveivel való együttműködés, a kapcsolódó sportegyesületekkel, szövetségekkel való partnerség. Segíteni szükséges ezen szervezetek érdekérvényesülését.
- Cél, hogy a sportcélú létesítmények fizikai és kommunikációs akadálymentesítése megvalósuljon.

- Szükséges megteremteni az esélyegyenlőség teljes valóját, mind a sportolásra alkalmas helyiségek biztosításával, mind sportesemények biztosításával: minél szélesebb körben használható lehetőség kínálása, a sporttevékenység kiteljesedésének segítése.
- Részvételt kell biztosítani a különböző sporthoz kapcsolódó díjak, díjátadók tekintetében (lásd: *Élen a tanulásban, élen a sportban díjátadó*).
- Meg kell teremteni a versenyrendszerben való részvétel lehetőségét (lásd: Budapesti Diákolimpián való szereplés biztosítása).
- Részvételi ösztönzést szükséges végrehajtani különböző sport témájú előadások, megnyilvánulások, és egyéb oktatási tevékenységek tartalma révén.
- Esélyegyenlőségi sportesemények szervezése: fontosnak tartjuk, hogy a fővárosban nagyszabású esélyegyenlőségi sportnapok kerüljenek lebonyolításra, ahol teret nyerhet az épek és fogyatékkal élők, valamint a hátrányos társadalmi csoportban elhelyezkedők, hátrányos helyzetűek közös sportolása is. A sport mentén hatékony integrációs folyamatok mehetnek végbe, ennek ereje számottevő. A sok évtizednyi mulasztás után ebben szükséges jelentős előrelépéseket tenni.

3. Támogatjuk az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését!

Az oktatási intézményeknek kiemelt szerepük van a gyermekek, diákok sporthoz fűződő viszonyának kialakulásában, hiszen ezek azok a terek, ahol intenzívebben találkozhatnak a szervezett keretű mozgással. Az iskolai testnevelés szerepét az is erősíti, hogy a diákok többsége kizárólag iskolai keretek között végez rendszeres testmozgást, így ennek minősége és mennyisége meghatározó faktor.

JÓ GYAKORLATOK

Nemzetközi gyakorlat az utánpótlás-nevelésben

A Fővárosi Önkormányzat testvérvárosaiival, és egyéb nemzetközi együttműködő partnereivel nemzetközi barátságos tornákat szervez, ahol az utánpótlássportnak teret adva, nemzetközi sportági tapasztalat nyújtható a gyermekek számára. A sikeres cserekapcsolatok, és barátságos bajnokságok szervezésének továbbvitele kitűzött célja a fővárosnak (lásd: *UVSE vízilabda up oroszországi edzőtábor stb.*)

Budapesti Diákolimpia

A Fővárosi Önkormányzat sportágazata 2013-tól kezdődően egy új támogatási rendszert dolgozott ki a budapesti diákolimpiai és diáksport versenyrendszer hatékonyságának növelésére, melynek keretében az elmúlt években támogatta a budapesti diáksportot. A támogatási rendszernek négy fő alappillére van, melyek együttes megvalósítása teszi lehetővé a budapesti diáksport megfelelő fejlődését: (1) a versenyrendszer fejlesztése, bővítése, (2) a fővárosi köznevelési intézmények - részvételi és eredményességi alapon történő - díjazása, (3) felkészítő pedagógusok elismerése, díjazása, (4) diákok jutalmazása és ösztönzése. A főváros általi támogatás segítségével mind a négy célkitűzés meg tud valósulni, elősegítve a budapesti diáksport minőségi fejlődését. A Budapesti Diákolimpia célja, hogy rendszeres és folyamatos versenyzési lehetőséget biztosítson a tanulók részére, elősegítse az egészséges testi-lelki fejlődést, és népszerűsítse a versenyrendszerben szereplő sportágakat. A Diákolimpiai versenyek zárásakor a "Budapest Diákolimpia bajnoka" címeinek, helyezéseinek kiosztása történik, ezzel segítve a tehetséggondozás, és utánpótlás-nevelés, - kiválasztás lehetőségeinek bővítését, segítve a sportági szakszövetségek nevelési rendszerét. A budapesti versenyrendszerben két kategória különböztethető meg, az „A” kategóriás bajnokságokban sportegyesületekben leigazolt és nem igazolt versenyzők is részt vehetnek, míg a „B” kategóriás versenyeken - amelyekben országos döntő lebonyolítására is sor kerül - játékgengedéllyel nem rendelkező tanulók vehetnek részt kosárlabda, röplabda, kézilabda sportágakban. Cél, hogy a Budapesti Diákolimpiai rendszer minél több közoktatási intézményt- és ezáltal minél több gyermeket bevonjon a versenyekbe. A Budapesti Diákolimpia hatékony, és átlátható módon való működtetése alapvetés, melynek érvényesülésével masszív utánpótlás-nevelő bázis építhető ki, ennek megalapozása elsődleges feladata a Fővárosi Önkormányzatnak.

A budapesti diákolimpiai versenyrendszer fejlesztésében a főváros, a kerületek, az országos- valamint a helyi illetékes diáksportszövetség, az oktatási intézményeket fenntartó tankerületi központok, és szakképzési centrumok együttes munkája szükséges annak érdekében, hogy a budapesti diákolimpiát feljutásos rendszerben lehessen működtetni. A feljutásos rendszer kialakításával lehetővé válhatna, hogy a budapesti versenyeket követően az országos selejtezőkön, elődöntőkön és döntőkön indulhassanak a legeredményesebb

diákok. Ezen feljutásos rendszer jelenleg nem működik teljeskörűen, ennek megvalósításában a Fővárosi Önkormányzat szerepet kíván vállalni.

Élen a tanulásban, élen a sportban kitüntető díj

A Fővárosi Önkormányzat minden évben meghirdeti az „Élen a tanulásban, élen a sportban” elnevezésű pályázatát, melynek célja a fővárosi tanulóifjúság ösztönzése a szellemi és fizikai képességek folyamatos fejlesztésére, a tanulás és a sport helyes arányainak kialakítására. Cél továbbá az utánpótlás-nevelés célkitűzéseinek és a tehetséggondozásának segítése, a fogyatékkal élő tanulóifjúság egészséges életmódra nevelésének elősegítése, a rendszeresen sportoló tanulók számának növelése, valamint a köznevelési intézmények és a sportegyesületek kapcsolatának erősítése, továbbfejlesztése. Ezen cím odaítélésével megvalósulhat a tanulásban és a sportban kiemelkedő teljesítményt nyújtó fiatalok eredményeinek elismerése. A pályázat során a köznevelési intézmény által kiállított félévi tanulmányi értesítőben foglalt eredmények, valamint a pályázati felhívásban meghatározott sportszervezetek által hitelesített országos szintű versenyeredmények értékelhetők, objektív pontrendszer alapján. Célkitűzés, hogy a budapesti kerületek és budapesti közintézmények szorosabb együttműködésével valósuljon meg mindez, ezzel biztosítva a szélesebb körű hallgatói, diák és szülői elérést.

4 Város Tornája

1996-ban indult az utánpótláskorú versenyzők-, kiemelten a serdülő korosztály - 16 évesek - számára biztosított nemzetközi bajnokság. A 4 város tornája Budapest, Zágráb, Pozsony és Ljubljana fővárosok által működik 6 sportággal, melyek a kosárlabda (lány), kézilabda (fiú, lány), atlétika (fiú, lány), labdarúgás (fiú), a röplabda (lány), és az asztalitenisz (fiú, lány). Minden évben más főváros kapja meg a verseny szervezés jogát, valamint kb. 500 főt (versenyzők, szakmai kísérők) delegál minden ország. A 6 sportág budapesti szövetségei „Budapest Válogatott” néven kezdik meg a felkészülést minden évben, és a fővárosi klubcsapatokból kiválasztásra kerülnek a legjobbak. A versenynek kulturális missziója is van: a torna ideje alatt a négy városból érkező versenyzők egymás kulturális szokásait is megismerhetik. A 4 Város Tornája esemény színvonalát erősíthető további sportágak bevonásával.

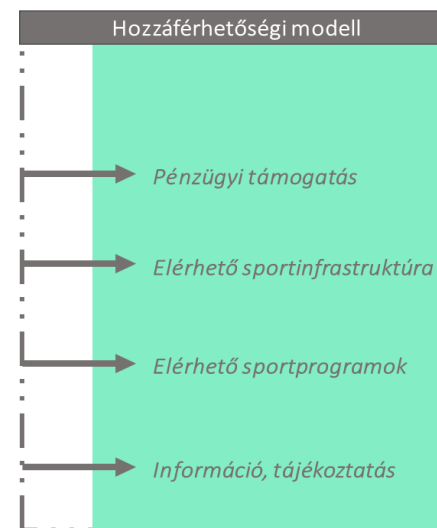
CÉLOK

- Szükséges segíteni a budapesti iskolák sportcélú beruházásainak megvalósulását (lásd: tornatermek, sportparkok stb. felújítása, megépítése).
- Erősíteni kell a sportegyesületek, sportszövetségek és a budapesti iskolák közötti kapcsolatot, az együttműködés ösztönzése indokolt.
- Cél tovább vinni, és bővíteni a nemzetközi barátságos tornák és bajnokságok megvalósulását, ezzel erősítve az utánpótlás bázist, és a nemzetközi sportkapcsolatok érvényesülését (A Fővárosi Önkormányzat Diplomáciai Csoportjával szorosan együttműködve).
- Minden budapesti iskola számára lehetőséget kell biztosítani a Budapesti Diákolimpiai rendszerben való részvételre.
- Cél, átlátható módon, objektív szempontrendszer alapján működtetni a Budapesti Diákolimpiát. Szükséges a versenyrendszer kialakítása során részvételt biztosítani a testnevelőtanárok, köznevelési intézményvezetők, gyermekek és szülők részére (kérdőíves felmérés készítése minden évben - a szülők és gyermekek, valamint testnevelőtanárok körében- a Budapesti Diákolimpiával kapcsolatban).
- Biztosítani szükséges a feljutásos rendszert a Diákolimpiai versenyrendszer esetében, ennek értelmében szükséges összehangolni a kerületi diákolimpiai versenynaptárakat a Budapesti diákolimpiai döntő időpontjával, valamint minden kerületnek adott időpontban szükséges megadnia a Budapesti Diákolimpiára kvalifikálódott egyének, csapatok névsorát minden kijelölt sportágban.
- A kerületeket ösztönözni kell arra, hogy a Fővárosi Önkormányzat által lefektetett támogatási rendszert kerületi szinten leképezzék, így négy fő alappillére építsék a diákolimpia működtetését; (1) a versenyrendszer fejlesztése, bővítése, (2) a fővárosi köznevelési intézmények - részvételi és eredményességi alapon történő - díjazása, (3) felkészítő pedagógusok elismerése, díjazása, (4) diákok megfelelő jutalmazása és ösztönzése.
- A 4 Város Tornájának magas minőségű lebonyolítása indokolt, ezzel hozzájárulva a fővárosi utánpótlás-nevelés nemzetközi gyakorlati megvalósulásához. (Lehetőségekhez mérten bővíthető a sportágak száma, a fővárosi válogatott keretszáma, erősíthető a Torna új fővárosok bevonásával).

- Cél az Élen a tanulásban, élen a sportban elnevezésű díjátadó szakmai alapon történő megszervezése, modern alapokra fektetett lebonyolítása.

4. Hozzáférhetőbbé tesszük a sportolást Budapesten, a sportolás ne legyen anyagi helyzet függvénye!

Legyen a sport mindenki-, legyen lehetősége a lakosságnak kapcsolódni a sporthoz-, és érvényesüljön a rendszeres testmozgás képessége és készsége. Ezekhez a gondolatokhoz kapcsolódva fogalmazható meg a sporthoz való hozzáférhetőség segítése, a sportot nyújtó lehetőségekhez való közeledés. A hozzáférhetőség dimenziója teret nyerhet ingyenes sportesemények, sportolásra alkalmas közparkok, közterek, lakosság számára elérhető sportlétesítmények biztosítása által, valamint elérhető sporttartalmak, információk létrehozásával és átadásával.

JÓ GYAKORLATOK

Budapest Sporteszköz-rehabilitációs Program

A Fővárosi Önkormányzat pilot projektként indította meg a 2021. év szeptemberében Sporteszköz-rehabilitációs programját, mellyel a közparkokra, sportparkokra, és ezek használatára hívja fel a figyelmet. A Sporteszköz-

rehabilitációs program iránya, hogy fejlessze a lakossági sporthoz szorosan kapcsolódó közterületek sportra alkalmas helyszíneit-, és ezzel hozzájáruljon a budapesti lakosság szabadidősport tevékenységének megfelelő környezetben történő megvalósulásához.

A program operatív célja, hogy Budapest közigazgatási határain belül, - a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló közterületeken (beleértve a FŐKERT által kezelt közparkokat) - az észlelt károsodott sportszereket, és sportberendezéseket lakossági bejelentés alapján, a Fővárosi Önkormányzat meghatározott szempontrendszer és keret mentén felújítsa, „rehabilitálja”. A program keretében meglévő funkciót kiszolgáló berendezések/eszközök felújítása, és nem új funkciót létesítő berendezés/eszköz megvétele vagy megalkotása a cél.

CÉLOK

- Megfogalmazott irány a meglévő sportparkok, közparkok előtérbehelyezése, megfelelő kialakítása és karbantartása, valamint új sportparkok létesítése.
- A budapesti sportlétesítményhelyzet ismeretében, magasabb szintű közhasznosítás indokolt (sportszövetségek, sportegyesületek és iskolák összekapcsolása, Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló létesítmények nyitottá válása és hozzáféréseinek biztosítása, „nyitott létesítmények” program alapján stb.).
- Kedvezményrendszer kialakítása a különböző sportszolgáltatások nyújtása tekintetében, a meglévő hatáskörök függvényében.
- Cél, intenzív kommunikációt létesíteni a budapesti sport vonatkozásában, mind külső, mind belső kommunikációs folyamatok kiépítésével.
- Cél, minél nagyobb számban minőségi ingyenes lakossági sportesemények szervezése, a szabadidősport teljes spektrumában (fogyatékkal élők sportja, családi sportnap, generációk együttes sportolása, senior sportprogramok, egyetemi-főiskolai sportnap, diákok sportnapja, esélyegyenlőségi sportolás stb.).

HÁTTÉR ERŐSÍTÉSE: háttértámogató rendszerek és szervezeti rendszer

5. Támogatjuk a területi sportszövetségek, sportszervezetek működését, és segítjük különböző értékteremtő projektek megvalósulását!

A „SZÍNTÉR” megvalósulása - azaz a közvetlenül érvényesülő mozgás -, a megfelelő háttértámogató rendszer (II. tér: HÁTTÉR) révén válhat elérhetővé. A mozgás lehetőségét közvetlenül, vagy közvetett módon- a sportszövetségeken-, sportegyesületeken-, sportvállalkozásokon-, illetve egyéb szervezeteken keresztül hozhatjuk létre, és mindez konkrét háttértevékenység felépítésével kelhet életre.

A sportolás megvalósulásának háttérében részletes finanszírozási, támogatási rendszer épül fel, melynek fővárosi alapelvei a következők:

- átláthatóság, transzparencia,
- igazságosság,
- költséghatékonyság,
- szakmaiság,
- objektivitás.

JÓ GYAKORLAT

A Fővárosi Önkormányzat indíttatása alapján, a 2020. évben megalkotásra került egy objektív sporttámogatási rendszer, melynek köszönhetően meghatározott szempontok súlyozása révén állapítható meg a kedvezményezettek részére biztosítandó támogatási összeg. Az objektív szempontrendszer pályázati formátumú folyamatban érvényesül.

A Fővárosi Önkormányzat 2020. évi intézkedéseihez köthető a **kulturális és sportcélú támogatásokról szóló 35/2020. (VI. 27.) önkormányzati rendelet** megalkotása, mely a „Kulturális és sport keret” felhasználásáról külön, részletesen rendelkezik.

A Fővárosi Önkormányzat sportcélú támogatásainak típusai:

- **„M” jelű pályázat** - a budapesti területi sportági szakszövetségek és sportszövetségek versenyrendszerének, működésének és működtetésének támogatására.
- **„SZ” jelű pályázat** - a budapesti szabadidősport szervezetek támogatására.
- **„F” jelű pályázat** – fogyatékkal élők sportjával foglalkozó budapesti sportszervezetek részére.
- **Sportiskolai pályázat** - budapesti oktatási intézmények sportcélú támogatása.
- **Budapesti Diákolimpiai projekt** - a diákolimpiai versenyrendszer működtetésének támogatása, a diákolimpiai versenyrendszerben résztvevő iskolák és felkészítő tanárok díjazása, valamint a díjátadó ünnepség támogatása.
- **Egyedi kérelem** alapján történő sporttámogatás, a kérelemben jelölt sportesemény, sportprojekt megvalósítása érdekében.

CÉLOK

- A sportcélú források további növelésére egyéb bevételek bevonása is indokolt:
  - Európai Unió pályázatok általi bevételgenerálás,
  - Szponzorációs kapcsolatok mentén történő forrásbevonás.
- Cél, hogy bővüljön a meghatározott sportpályázatok köre, céljában és összegében egyaránt.

6. Revitalizáljuk-, és hatékony módon működtetjük a Fővárosi Önkormányzat tulajdonát képező sportlétesítményeket, a sporthoz köthető ingatlanokat!

Célkitűzés a meglévő ingatlanok minél hatékonyabb hasznosítása, működtetése, tartalmakkal való megtöltése, a felújítandó létesítmények használhatóvá tétele, valamint a használaton kívüli ingatlanok üzembehelyezése. Az infrastrukturális keretek komplex tartalmú megtöltése alapvető célja a fővárosi sportágazatnak.

CÉLOK

Fővárosi Sportok Háza

Öt éves tervben határozható meg a Fővárosi Sportok Háza létrehozása. Tartalma kiterjed harminckilenc budapesti sportszövetség mindennapi működésének biztosítására, valamint funkciókialakításával lehetőség nyílik sportszakmai tartalommal való megtöltésre. Láttatásra kerülhet a város számára mintegy 120 ezer utánpótlás és szenior korú amatőr sportoló, szabadidősportoló, és versenyrendszert működtető szakember munkája, és lehetőség nyílik különböző sportszolgáltatások biztosítására, mint sportorvosi rendelés, sportmasszázs, gyógytorna stb.

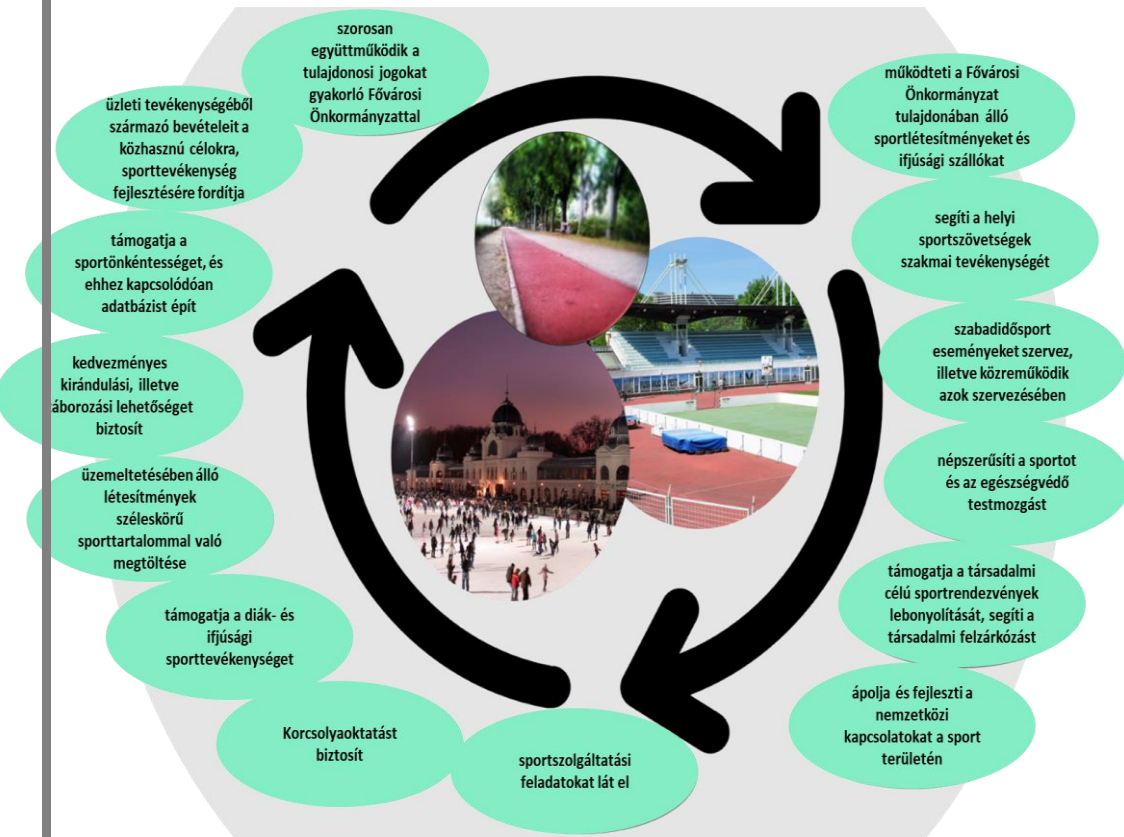
Sportorvosi rendelő

Fővárosi cél, hogy támogatásra kerüljön a sportorvosi tevékenység, és ezzel erősödjön a biztonságos, egészségvédő utánpótlás-nevelési tevékenység. Illeszkedve a Fővárosi Sportok Háza projekthez, 5 éves tervben meghatározva, egy sportorvosi rendelő üzemeltetéséhez kíván hozzájárulni a Fővárosi Önkormányzat, mellyel a budapesti versenyrendszer utánpótlás korosztályának sportorvosi kötelezettségeinek megvalósulását hivatott támogatni.

Budapesti Sportszolgáltató Központ Nonprofit Kft. (BSK)

A BSK-t 2015-ben hozta létre Budapest Főváros Önkormányzata. A BSK közhasznú tevékenységet ellátó nonprofit gazdasági társaságként látja el szerteágazó sportfeladatait Budapest Főváros Önkormányzata sportirányításával szorosan együttműködve, azzal a céllal, hogy minél több lakos részesülhessen a sportszolgáltatásaiban. Minden generálódó bevétel, szigorúan közhasznú sportfeladataira kerül visszaforgatásra.

A BSK feladatai

A társaság közhasznú tevékenysége során olyan közfeladatot lát el, amely az Mőtv. 23. § (4) bekezdés 8. pontja (fővárosi szintű sport és szabadidősport)

alapján a fővárosi önkormányzat, illetve az Stv. 55. § (1) bekezdés c) – d) pontja és (3) bekezdése alapján a helyi önkormányzat feladatainak teljesítését szolgálja az alábbiak szerint:

- gondoskodik a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő sportlétesítmények, ifjúsági szállók működtetéséről, fenntartásáról és hasznosításáról;
- közreműködik a sportszövetségi stratégiák tartalmának kidolgozásában, programok és projektek fejlesztésében és befogadásában, továbbá támogatja a budapesti sportszövetségek ifjúsági és szabadidősport területeket érintő szakmai tevékenységét;
- lehetőséget biztosít a fővárosi szabadidősport igényeinek kielégítésére és ez érdekében együttműködik más szakmai szervezetekkel. A Fővárosi Önkormányzat támogatásával szabadidősport eseményeket szervez, illetve közreműködik azok szervezésében;
- hozzájárul a sport és az egészségvédő testmozgás széles körű népszerűsítéséhez;
- hozzájárul a fővárosi nevelési-oktatási intézményekben megvalósuló testnevelés és sporttevékenység feltételeinek biztosításához és sporteseményeket szervez gyermek és ifjúsági célcsoportoknak;
- támogatja társadalmi célú sportrendezvények lebonyolítását, különös tekintettel a családok sportjára, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, valamint a fogyatékkal élők sportjára;
- az esélyegyenlőséget, a társadalmi felzárkózást, a kultúrák és nemzetek közötti békés párbeszédet, az erőszak és az intolerancia megelőzését, valamint az egyenlő esélyű hozzáférést szolgáló, inkluzív jellegű közösségi sportprogramok megvalósítását és támogatását végzi, valamint ösztönzi a társadalmi felelősségvállalást;
- a sport területén nemzetközi partnerségeket épít ki, nemzetközi kapcsolatokat ápol és fejleszt, részt vesz nemzetközi projektekben, kutatás-fejlesztésben, innovációban, valamint hazai és nemzetközi rendezvényeket, konferenciákat szervez és támogat;
- képzéseket és továbbképzéseket szervez az egészségvédő testmozgással, az ifjúsági és szabadidősport népszerűsítésével, továbbá a sportbeli önkéntességgel kapcsolatban;

- sportszolgáltatási feladatai között kiemelt szerepet kap a korcsolya oktatás, a kihelyezett testnevelés órák, továbbá a diákolimpiai és egyéb gyermek és ifjúsági sportrendezvények szervezése, illetve a fővárosi iskolák számára kedvezményes sportpálya használat biztosítása;
- a Fővárosi Önkormányzat támogatásától függően kedvezményes kirándulási, illetve táborozási lehetőséget biztosít a fővárosi, testvérvárosi nevelési-oktatási intézmények diákjai számára az ifjúsági szállókban;

Célok a BSK tekintetében

- **Zugligeti úti Sport- és Szabadidőközpont** revitalizációja: az egykori Zugligeti lóter felújításának és funkcióváltásának célja, hogy az ingatlan szabadidősport- és turisztikai központként üzemeljen, kiszolgálja a szabadidőeltöltés, a pihenés- és testedzés, valamint a turizmus, sportturizmus alapfeltételeit, helyet biztosítson különböző diák- és ifjúsági táborok lebonyolítására, valamint lehetőséget biztosítson különböző sportágak és sporttevékenységek befogadására, létesítésére. Ezen funkcióváltás megteremtheti mind a sport közfeladatok ellátásának, mind az üzleti alapon történő hasznosításnak a lehetőségeit.
- **A Margitszigeti Atlétikai Centrum és Monspart Sarolta Futókör** esetében hosszú távú stratégiai cél a létesítmény modernizálása, a sportszolgáltatási portfólió szélesítése és hozzáférhetőségének javítása, illetve a széles körben elérhető szabadidős sportesemények rendszeres befogadása és megrendezése. A létesítmény 2021-ben elfogadott üzemeltetési stratégiája szerint hosszú távon kívánja szolgálni a hátrányos helyzetű fiatalok és fogyatékkal élők sporton keresztüli társadalmi bevonását. Ennek érdekében stratégiai együttműködések kezdeményez és tart fenn budapesti sport- és civil szervezetekkel. A Monspart Sarolta Futókör Budapest legnépszerűbb szabadtéri futópályája, stratégiai cél jó állapotának megőrzése és kihasználtságának növelése.
- **A BSK Nkft. által üzemeltetett ifjúsági szállók** (Gergelyiugornya, Pilisszántó, Soltvadkert, Szabadszállás, Verőce): 2021. április 1-től a BSK Nkft feladatai a fővárosi tulajdonú, vidéki ifjúsági szálláshelyek üzemeltetésével bővült. A sport és egészséges életmód népszerűsítése érdekében, a BSK Nkft nyílt pályázati lehetőségeket tesz közzé nyári

ifjúsági táboroztatás megvalósítására. A pályázaton kifejezetten bátorítják a budapesti sportszervezetek részvételét, különös tekintettel a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő sportoló fiatalokkal foglalkozó szervezetekre.

- **Városligeti Műjégpálya** hasznosítása: alapfeladata télen a szabadtéri korcsolyázás, nyáron a csónakázás lehetőségének biztosítása. Stratégiai cél a világhírű műjégpálya gazdaságilag és környezetileg is fenntartható üzemeltetési feltételeinek megteremtése. A Városligeti Műjégpálya nem csak télen, hanem nyáron is színvonalas rekreációs szolgáltatásokat kíván nyújtani a Városligetbe látogatóknak, kiemelt cél a budapesti kulturális intézményekkel való szoros együttműködés. A Városligeti Műjégpálya tovább kívánja pozicionálni magát a nemzetközi sportversenyek, konferenciák-, és szakmai események közkedvelt házigazdájaként.

CÉLOK

- Kiemelt cél, hogy a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok hozzáférhetőek legyenek a lakosság számára, valamint mindez sportcélú hasznosítása megkezdődjön.
- Középtávú cél, hogy létrejöjjön a Fővárosi Sportok Háza, mely központként működhet a budapesti sportélet tekintetében (budapesti sportszövetségek telephelye, különböző sporthoz kapcsolódó szolgáltatások helyszíne).
- Célként azonosítható a sportorvosi tevékenység támogatása, ezen belül közép- és hosszútávú célkitűzés egy új sportorvosi rendelő megnyitása.

7. Segítjük a szakemberképzést és oktatást a sport területén!

A sportszakember képzés nem csupán a sportedzői szakirányra szűkíthető, részelemét jelenti a sportigazgatás is, melynek gyakorlatát a Fővárosi Önkormányzat mind ösztöndíj program, mind gyakornoki program, szakmai gyakorlat, és Budapest Ösztöndíj program keretében tudja segíteni. A főváros olyan kapcsolódó szakterületekre történő betekintést is segíthet, mint sportigazgatás, sportszervezés, rekreációs szervezés, sportmenedzsment, és sportközgazdaságtan. A Fővárosi Önkormányzat szakemberképzési céljai között szerepel, hogy lehetőséget biztosítson nemzetközi sporteseményszervezési

feladatokban való részvételre, stratégiaalkotási folyamatokban való közreműködésre, különböző hazai sportesemények koordinációjára és lebonyolítására, sportprojektek megvalósítására, különböző kutatások elvégzésére, valamint lehetőséget biztosítson a klasszikus közigazgatási feladatok megismerésére, ezáltal a sport, mint közfeladat ellátását eredményező folyamatok elsajátítására.

JÓ GYAKORLATOK

Budapest Ösztöndíj program

Budapest Főváros Önkormányzata számára kiemelten fontos a versenyképes tudással rendelkező hallgatók képzésének és ezáltal a humán erőforrás fejlesztésének támogatása. A Főváros ösztöndíj programját a fővárosi székhelyen vagy telephelyen működő felsőoktatási intézmények nappali tagozatos, valamint tanulmányi évüket megkezdő, osztatlan, alap- vagy mesterképzésben részt vevő hallgatói számára hirdeti meg. A Program keretében a nyertes pályázók a diploma megszerzése előtt 10 hónapon keresztül szakmai anyagok, kutatási és konzultációs lehetőségek biztosítása által segítséget kapnak diplomamunkájuk vagy adott irányú kutatásuk elkészítéséhez. Az ösztöndíj program minden évben felöleli a sport tematikáját is, biztosítva ezzel a sporttudományi tanulmányok segítségét, a sport ágazat területén lehetséges gyakorlati tudás megalapozását, valamint lehetőséget biztosít arra, hogy hasznos, aktuális és gyakorlatban megvalósuló tartalmak jöjjenek létre a sportágazat fejlesztése érdekében.

CÉLOK

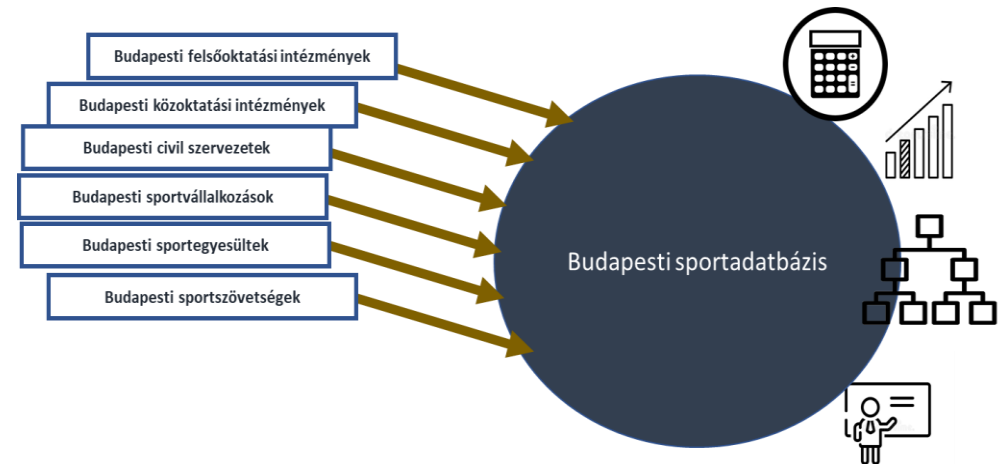
- Sporttudományi munkák megalkotásában való aktív részvétel: tudományos diákkör, phd, egyéb oktatási kutatások segítése, adatbázis szolgáltatása, kutatási területek meghatározása, konzulensi tevékenység ellátása által.
- Szakmai gyakorlat, gyakornoki-, és ösztöndíj lehetőség biztosítása a Fővárosi Önkormányzat Sport Osztályán.
- Felsőoktatás- és közoktatási intézményekkel való együttműködés útján diákok bevonása a sportönkéntességbe (lásd: 2020. évi labdarúgó Európa-bajnokság, nemzetközi barátságos sportmérkőzések stb).

- A Fővárosi Önkormányzat intenzíven részt vállal a nagy nemzetközi sportesemények önkéntes programjának megalkotásában, valamint az önkétesek toborzásában.
- Cél, hogy a főváros intenzíven közreműködjön a sport területén létrejövő képzésekben, továbbképzésekben, valamint ezek szakmai támogatásában.
- A Fővárosi Önkormányzat célja, hogy minél nagyobb létszámban befogadja az 50 órás közösségi szolgálatot teljesítő diákokat, és biztosítsa szerepvállalásukat a sport különböző ágazataiban.
- Cél, az iskolák, egyetemek és különböző sportszervezetek közötti összeköttetésben való aktív részvétel.

ADATTÉR ERŐSÍTÉSE: Információgyűjtés - adatbázisfejlesztés

8. Információs rendszert- és átfogó adatbázist készítünk Budapest sportjáról!

Budapest sportadatbázisát egykézben foghatja össze Budapest Főváros Önkormányzata, összegyűjtve a civil, szövetségi, egyesületi, vállalati, tudományos és egyéb információkat, tartalmakat.

Fővárosi Sportadatbázis

A Fővárosi Önkormányzat kiemelt feladatának érzi összegyűjteni a sporthoz kapcsolódó valamennyi hasznos információt, adatot, ennek érdekében ellátni kívánja egy komplex adatbázis folyamatos:

- létrehozását,
- adattárolását,
- karbantartását,
- folyamatos továbbfejlesztését,
- aktualizációját,
- bővítését,
- feldolgozását,
- meghatározott cél szerinti kiadását, terjesztését.

CÉLOK

- Éves felmérés készítése a Budapesti Diákolimpia vonatkozásában.
- Éves felmérés készítése a kerületi sport vonatkozásában (a kerületi önkormányzatok bevonásával: sportlétesítmények, sportolásra alkalmas helyiségek, kerületi sportrendezvények, sportegyesületek, sportvállalkozások stb.).
- Budapesti Sportszövetségek működésének, tevékenységének éves szintű részletes felmérése (sportesemények, sportolói létszámadatok stb.).
- Az ASR adatszolgáltatás lebonyolításában való részvétel.
- Sportinformációk közzététele elérhető, online platformokon.

9. Fejlesztjük a budapesti sportkommunikációt!

Fejlesztési irány mind a külső- lakosság számára címzett kommunikáció, mind a belső- a közérdekekre épülő „sporttermék” megvalósítását szolgáló szervezeten belüli összefogó kommunikáció erősítése, és hatékonnyá tétele.

A fővárosi sportkommunikáció a Fővárosi Önkormányzat a BSK-val való együttműködés útján kívánja fejleszteni.

JÓ GYAKORLATOK

Budapest Sportnaptár

Minden évben elkészítendő a Budapest Sportnaptár, mely alapján nyomon követhető a budapesti sportélet, megismerhető a legtöbb sportesemény, jelentsen az tömegeket vonzó világeseményt, vagy szűk lakossági keretnek szóló szabadidősport programot (budapesti sportszövetségek eseményeitől a nagy nemzetközi sporteseményekig).

Digitális Városháza Program

Budapest sportjának bemutatására, és aktuális híreinek, pályázatainak, egyéb lehetőségeinek tudósítására létrehozandó egy innovatív, fővárosi sport tematikájú aloldal a budapest.hu weboldalhoz kapcsolódóan, melynek tartalmát egyéb közösségi oldalak erősítésével szükséges kialakítani.

A Digitális Városháza Program keretében készül egy modern alapokra helyezett, átlátható és informatív weboldal, melynek fő célja a magas minőségű informálás és ügyfélbarát kezelés.

CÉLOK

Együttműködés a kerületekkel

Budapest 23 kerületének sportvezetőivel, sportreferenseivel való kapcsolattartással, területében lefedhető az egész fővárosi sport, megismerhető az összes kerületi sajátosság, jó gyakorlat, nehézség, probléma, illetve feltárhatóak azok a lehetőségek, melyek összefogással eredményesen értékké- eredménnyé alakíthatók. Cél, hogy a kapcsolattartás, együttműködés szorosabb módon működjön, és teljesülhessen a közös sportbaráti gondolkodás.

Megvalósítása:

- évi rendszerességű összkerületi találkozó, konferencia megszervezése,
- munkacsoport értekezletek létrehozása adott ügykörhöz kapcsolódva havi rendszerességgel.

Együttműködés a budapesti sportszövetségekkel

Napi rendszerességű kapcsolattartás a budapesti sportszövetségekkel, felmérve a mindennapi működés állapotát, segítve a hasznosulást, és kiépítve a szinergikus kapcsolódásokat. Az éves működés áttekintésére 'Év végi értékelő konferencia' megszervezése indokolt.

A Budapest Sportapplikáció revitalizációja, működtetése

A Budapest Főváros Önkormányzata és a Budapesti Sportszövetségek Uniója által létrehozott sportapplikáció célja, hogy minden elérhető sportolásra alkalmas helyet térképen jelöljön, aktuális információt adjon azok körülményeiről, szolgáltatásairól. Cél, hogy az aktuális sportesemények, sportprojektek aktuális információi megjelenjenek egy helyen. Mindennek kiegészítéseképpen közösségi funkció alakuljon ki, láthatóvá váljon ki, mikor és hol, milyen mozgásformát végez. Az applikáció továbbfejlesztése indokolt, mely a szolgáltatóbarát kidolgozást, valamint az önműködés elemeit foglalhatja magában.

Az applikáció színvonalas működtetéséhez mind az adattár gondozása, mind maga az applikáció működtetésének feladata hozzákapcsolódik, így a megfelelő humán erőforrás meglétének biztosítása is.

CÉLOK

- Szükséges intenzív-, több platformon megjelenő kommunikáció alkalmazása a lakosság felé.
- Éves budapesti sportnaptár készítése a kisebb- nagyobb sportesemények és sportprogramok megjelenítésével.
- Cél, a belső kommunikációs és együttműködési utak kialakítása, javítása, és erősítése. Erre vonatkozóan fix egyeztetési időpontok vagy időszakok kijelölése szükséges.
- A főváros célja, hogy egy budapesti sportadatbázist hozzon létre, mely tartalmazza részletesen a kerületi sport, az egyesületi sport, a szövetségi- valamint a vállalkozás alapú sport fontosabb adatait. Ezen tartalmak elemzése és kezelése is fontos feladat.

10. Hangsúlyt helyezünk a fővárosi sport népszerűsítésére és egységes arculatának kialakítására!

A Fővárosi Önkormányzat közvetlen tartalomgenerálással, illetve mint összefogó szervezet tud hatékonyságot növelni a budapesti sport láttatásában és átadásában. Számos szervezet, különböző megnyilvánulási formák mentén generálja a sporttartalmakat, melyek összefogásával szélesebb körben megismertethető mindez.

JÓ GYAKORLATOK

Nem játék - Budapest Sportpodcast

Cél, hogy egy széles körben ismert, hallgatott podcast váljon elérhetővé, mely nem kizárólag a budapesti sportélettel, Budapest és a sport kapcsolatával foglalkozik, hanem általános, szélesebb érdeklődésre számot tartó sporttematikákkal, és a sport különböző területein érvényesülő trendekkel, mind hazai, mind globális szinten. **Legyen ez a sportimádók podcastja**, legyen minden sportszeretőé a fővárosban és azon túl.

A felvételek elérhetőek a Budapest Városháza Facebook-oldalán, az enbudapestem.hu oldalon, valamint a Spotify-on.

[#Nemjáték](#) [#NemjátékBudapestSportpodcast](#)

Egységes érem, kupa- és oklevél projekt

A Fővárosi Önkormányzat célja, hogy egységes arculattal jelenjen meg a főváros sportja, így a budapesti sportszövetségek és tagjai által szervezett sporteseményeken, sportversenyeken egységes külsejű érem, kupa és oklevél jelenhessen meg. Az újszerű kezdeményezés 2021. évben került először megvalósításra, azonban sikerére való tekintettel a további években is szükséges a folytatása.

A Fővárosi Önkormányzat 2020. évi felmérései alapján, a budapesti versenyrendszert működtető budapesti sportszövetségek tervezett versenyének száma évente összesen 598, melyek magukban foglalnak 37 sportágat, felnőtt- és utánpótlás, valamint női- és férfi versenyeket. A létszámkalkulációk alapján ez éves szinten 119 810 fő versenyztetését jelenti (53 729 felnőtt, 66 081 utánpótlás korú). E széles kör teheti lehetővé az egységes arculat megismertetését.

CÉLOK

Online Sportforum beszélgetések

Platform biztosítása arra, hogy havi rendszerességgel egy-egy hasznos sport tematikájú előadás szerveződhessen online formában. Célcsoportja: mindenki, akit érdekel a sport, tartalma: minden, ami sport, szervezője: Fővárosi Önkormányzat.

Budapest sportjának ajándéktárgyai

A Fővárosi Önkormányzat széleskörű kapcsolatrendszerére való tekintettel, fejleszteni kívánja Budapest Brand-el ellátott ajándéktárgyainak körét és számát, szorosan kapcsolódva a sportágazathoz.

A kialakítandó budapesti ajándéktárgy készlet hasznossága a következő ágazati elemekhez illeszthető:

- Nagy nemzetközi sporteseményekhez való kapcsolódás útján, Budapest Brand tárgyak értékesítése, mint merchandising termék,
- Különböző sportdiplomáciai kapcsolatok mentén ajándékozás (pl. nemzetközi sport csereprogram),
- A Főváros díjátadó ünnepségeinek, fogadásainak, egyéb ünnepélyeinek mentén (p. Élen a tanulásban, élen a sportban díjazás),
- A fővárosi versenyrendszer jutalmazási támogatása útján.

CÉLOK

- Hasznos sporttartalmak generálása és átadása, valamint összefogó szerep betöltése a sporttartalmak terjesztésében.
- Cél, a fővárosi sport Brand-jének építése, egységes arculat kialakítása.

- Széleskörben fórumok, beszélgetések, előadások lehetőségének megteremtése.
- Kitűzött cél, különböző sporthoz kapcsolódó pilot projektek indítása, Budapest sportjának népszerűsítése.

Összefoglaló

Budapest Sportkoncepciója - a főváros adottságaihoz mérten -, komplex irányt ad a fejlesztendő területek, valamint a kihasználható előnyök vonatkozásában. Célokat határoz meg a fővárosi sport területén, górcső alá véve a sport valamennyi szakterületét.

A sportkoncepció elsődleges címzettje Budapest teljes lakossága (1 662 996 fő), Budapest 23 kerülete, Budapest valamennyi sportszövetsége, sportszervezete és egyéb kapcsolódó szervezetei. A helyzetelemzés megállapításai, valamint az ehhez rendelt főbb célok, a következőkben foglalhatók össze:

Szükséges segíteni, támogatni a senior sportot: Budapesten jelentős a 65 év felettek száma (367 093 fő). Statisztikai adatok alapján elmondható, hogy az életkor előrehaladtával romlik a vélt egészségi állapot, valamint a 65 év felettek tekintetében számottevő a rossz és nagyon rossz egészségi állapotot észlelők aránya. Az életkor emelkedésével fokozatosan csökken a rendszeresen sportolók aránya is, míg a 15-17 évesek 79%-a, a 65 évesek és annál idősebbek csupán 26%-a sportol legalább hetente egyszer. Az életkor emelkedésével nő a súlytöbblettel rendelkezők száma is. A 15-17 évesek 16%-a túlsúlyos vagy elhízott, 19%-a sovány, szemben a 65 évesek és annál idősebbekre jellemző adatokkal, ahol 72% túlsúlyos vagy elhízott, illetve csupán 1% sovány.

Válaszreakció és célok: Budapest sportjának egyértelmű iránya kell, hogy legyen az idősek sportjának segítése, mely problémát a senior sport előtérbehelyezésével, különböző célprojektek megvalósításával segítheti a főváros. Ezen célcsoport elérése a huszonhárom kerületen keresztül valósulhat meg hatékonyan, a hagyományosabb típusú kommunikációs lehetőségek kihasználásával (például kerületi újságokban való felhívással), a kerületekben működő civil szervezetek, nyugdíjas körök bevonásával, valamint célzott kerületi rendezvények és programok lebonyolításával. A senior sporttevékenység

megvalósításához a budapesti kerületek mellett, a senior sporttal foglalkozó budapesti sportszövetségek bevonása is szükséges, indokolt.

Az idősek sportját segítheti a Fővárosi Önkormányzat által létrehozott Idősügyi Tanács, valamint a Tanács által megalkotott Idősügyi Stratégia tartalma is, melyben előremutató célok, és elvégzendő feladatok kerültek meghatározásra.

Kiemelt területként szükséges kezelni a diákok- fiatalok sportolását: kiemelt célcsoportként szükséges kezelni a fővárosi diákokat, az egyetemi és főiskolai hallgatókat. Budapesten 165 492 hallgató tanul felsőoktatásban, 121 469 diák általános iskolában, 1 581 diák szakiskolában, 6 691 diák szakközépiskolában, 55 359 diák gimnáziumban, és 33 332 diák szakgimnáziumban. Az oktatási intézményeknek nagy szerepe van a gyermekek, diákok sporthoz fűződő viszonyának kialakulásában, hiszen ez az a tér, ahol intenzívebben találkoznak a szervezett keretű mozgással. Az iskolai testnevelés szerepét az is erősíti, hogy a diákok többsége kizárólag iskolai keretek között végez rendszeres testmozgást, így ennek minősége és mennyisége meghatározó faktor.

Válaszreakciók és célok: Budapest segíteni kívánja a budapesti iskolák sportcélú beruházásainak megvalósulását, valamint törekszik arra, hogy a sportegyesületek, sportszövetségek és a budapesti iskolák közötti kapcsolat, együttműködés erősödjön. Cél, hogy bővítésre kerüljön a nemzetközi barátságos tornák és bajnokságok száma-, ezzel erősítve az utánpótlás bázist, és a nemzetközi sportkapcsolatok érvényesülését. A Fővárosi Önkormányzat évente lebonyolítja a 4 Város Tornája fővárosi válogatott tornát, valamint törekszik arra, hogy minél több budapesti iskola számára lehetőséget biztosítson a Budapesti Diákolimpiai rendszerben való részvételre. Célkitűzés a sporttudományi szakterület segítése, valamint a diákok számára lehetőség biztosítása gyakorlati tudás szerzésére a sport területén, különböző ösztöndíj programok, gyakornoki programok, valamint önkéntes programok szervezésével.

Kiemelt figyelmet szükséges fordítani a fogyatékkal élők és hátrányos helyzetűek sportintegrációjára: a fogyatékkal élők, valamint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok sportintegrációja kiemelt célként azonosítható. Budapest lakosságának 3,8 %-a él valamilyen fogyatékkal. A fogyatékkal élők közel fele mozgássérült, ezt követően a leggyakoribb a hallássérültség és a

gyengén látás, vakság. Országos szinten, a 2011. évi népszámlálás adatai alapján megközelítően összesen 500 ezer a fogyatékkal élő létszáma.

2019-ben a teljes népesség 17,7%-át, 1 millió 695 ezer főt érintett a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata. Mindemellett a roma népesség szegénységi kockázata az országos átlag háromszorosa.

Válaszreakciók és célok: szükséges lehetővé tenni a pénzügyi támogatásokban való integrációt, a budapesti versenyrendszerben történő részvételt, a különböző sportolási lehetőségekhez történő kapcsolódást, valamint szükséges megcélozni az általános társadalmi integrációt a sport mentén. Szükséges együttműködni a fogyatékkal élők képviselői szerveivel, kapcsolódó sportegyesületekkel, szövetségekkel, és segíteni szükséges érdekérvényesülésüket. Biztosítani kell a sportcélú létesítmények fizikai és kommunikációs akadálymentesítését. Részvételt kell biztosítani a különböző sporthoz kapcsolódó díjak, díjátadók tekintetében (lásd: Élen a tanulásban, élen a sportban díjátadó), valamint lehetőséget kell biztosítani a versenyrendszerben való részvételre (lásd: Diákolimpia). Részvételi ösztönzést szükséges végrehajtani különböző sport témájú előadások, megnyilvánulások, és egyéb oktatási tevékenységek tartalma révén.

Támogatni szükséges a szabadidősportot: a fővárosi népesség 58%-ának súlytöbblete van, valamint a mozgásszegény életmódból eredeztethetően a krónikus betegségek aránya is kiemelkedő, a lakosság 48%-a küzd krónikus betegséggel. Hatással van minderre az, hogy a népesség 40%-a ülőmunkát végez, valamint a lakosság csupán 43%-a tölt legalább hetente egyszer minimum tíz percet folyamatos mozgással, sportolással. Azonosított pozitívum azonban, hogy a magyar lakosság 98% úgy gondolja, hogy az egészségünkért mi magunk is tehetünk egészségtudatos életvitellel, hiszen ez a sportolásra, mozgásra való hajlandóságra is befolyással lehet.

Válaszreakciók és célok: Budapest Főváros Önkormányzat célja, hogy legyen a sport mindenkié, legyen lehetősége a lakosoknak kapcsolódni a sporthoz-, és érvényesüljön a rendszeres testmozgás képessége és készsége. Ezekhez a gondolatokhoz kapcsolódva fogalmazható meg a sporthoz való hozzáférhetőség segítése, a sportot nyújtó lehetőségekhez való közeledés. A hozzáférhetőség dimenziója teret nyerhet ingyenes sportesemények, sportolásra alkalmas

közparkok, közterek, lakosság számára elérhető sportlétesítmények biztosítása által, valamint elérhető sporttartalmak, információk létrehozásával és átadásával. A Fővárosi Önkormányzat kerületek körében végzett kutatása eredményeképpen 573 sportolás végzésére alkalmas terület került azonosításra, melyek indoor és outdoor sportaktivításra egyaránt adnak lehetőséget: 66 sportcsarnok, 15 stadion, 116 sportpálya, 99 sporttelep, 63 uszoda, 123 közpark, 97 egyéb sportolásra alkalmas terület. Aki a sporttevékenységet intézményesített kereteken belül kívánja üzni, ezt 839 sportegyesületben, vagy 612 sportvállalat révén teheti meg. Cél továbbá, hogy a fővárosi sportcélú ingatlanok tekintetében minél hatékonyabb hasznosítás, működtetés, tartalmakkal való megtöltés, és a felújítandó létesítmények használhatóvá tétele kerüljön előtérbe. Az infrastrukturális keretek komplex tartalmú megtöltése alapvető célja a fővárosi sportnak. Szükséges előmozdítani, hogy az utánpótlás-nevelésben érvényesülő kiválasztódást követően, a szabadidősport szegmense minél nagyobb létszámban megtartsa a lemorzsolódó fiatalokat.

Budapesti sportági szakszövetségek- és sportszövetségekre való építés: a szövetségek által nyert teret a különböző sportágak szervezett működése. A budapesti szövetségi rendszer lehetőséget nyújt arra, hogy minél szélesebb körben érvényesüljön az amatőr versenysport, az utánpótlás-nevelés, valamint a szabadidősport területe. Nehézséget jelent azonban, hogy a fővárosi sportszövetségek között rendkívül nagyok a különbségek. Vannak olyan szövetségek melyek a fejlődésben ki tudtak építeni egy lineáris vonalat, diverzifikált működés jellemzi őket, és működésükben stabilabbak, azonban vannak olyan szövetségek, amelyek fennmaradása jelenleg csak támogatások által lehetséges. A budapesti sportszövetségek tekintetében már sikeresnek mondható az a szervezet, amely a saját költségvetésének 40-50%-át elő tudja teremteni pályázati forrásokból, az utánpótlás-nevelés havidíjjaiból, és egyéb kisebb bevételekből. Azok a szövetségek, amelyek piaci bevételeket tudnak bevonni, sokkal stabilabban és eredményesebben tudnak működni. Problémát jelent az is, hogy a szövetségek rendkívül eltérő lehetőségekkel rendelkeznek, akár sportágspecifikáció, akár hagyományokra épülő jellemzők által, így működésüket is speciálisan szükséges kezelni.

Válaszreakció és célok: cél a budapesti sportszövetségek minél intenzívebb bevonása a fővárosi sport átadásába, és ezáltal érvényesülhet az évtizedek alatt

összegyűjt sportszakmai tudás hatékony hasznosítása. Fejlesztendő irány a sportszövetségi rendszer pénzügyi modelljének kibővítése is (akár a magánszektorból érkező bevételek bevonásával), valamint a különböző együttműködési szintek erősítése. Cél, hogy a budapesti sportszövetségek vonatkozásában egy hosszútávú szabadidősport koncepció kidolgozásra kerüljön. A főváros célja, hogy stabil és hatékony szövetségi működés alakuljon ki.

Kerületi különbségek: nehézséget jelent, hogy igencsak eltérőek a kerületi adottságok mind lakossági létszámában, mind életszínvonalban, területi minőségben-, és gazdasági helyzetben is.

Válaszreakció és célok: cél a kerület-specifikus stratégiaalkotás, valamint a kerület-specifikus projekttervezés. Ennek értelmében fontos, hogy a 23 budapesti kerület saját - konkrét kerületre vonatkozó - sportstratégiát készítsen el, összefoglalva a kerületi adottságokat, valamint a főbb célkitűzéseket. A Fővárosi Önkormányzat feladatát kell hogy képezze a kerületi stratégiák összefogása, valamint a stratégiaalkotásban való közreműködés, segítségnyújtás.

Budapest Sportkoncepciójának víziója, egy mozgásgazdag Budapest, ahol a sport természetes és mindenkié!

NE ÁLLJ MEG,
SPORTOLJ!